

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ KONSOLIDOVANOG
MESSER TEHNOGAS A.D ZA 2018.GODINU**

Beograd, april 2019.

S A D R Ź A J:

I GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2018. godinu	5
1.1. Bilans stanja	6
1.2. Bilans uspeha	12
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine	16
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu.....	18
1.5. Izveštaj o ostalom rezultatu.....	28
1.6. Napomene uz finansijske izveštaje	30
2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2018. godinu (u celini)	71

II GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA.....

1. Opšti podaci.....	150
2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura pravnog lica.....	151
3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima.....	152
4. Opis očekivanog razvoja društva, kao i glavnih razlika i pretnji kojima je poslovanje društva izloženo.....	155
5. Ciljevi i politika vezana za uz upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštete.....	156
6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku npvčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocena njihove efikasnosti.....	156
7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaji priprema.....	156
8. Svi značajni poslovni sa povezanim licima.....	156
9. Aktivnosti društva na polju istraživanja i razvoja.....	157
10. Informacije o ulaganju u cilju zaštite životne sredine.....	157
11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija.....	158
12. Postojanje ogranka.....	158
13. Finansijski instrumenti koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnost poslovanja.....	158

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja.....	159
- Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji društvo primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan	159
- Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje društvo sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom	159
- Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja.	159
III IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA .	160
IV ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini)	160
V ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA (u celini)	160
VI NAPOMENA	160

U skladu sa članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ a.d., iz Beograda, Banjički put 62, MB:07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2018.GODINU

I. GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI SA IZVEŠTAJEM REVIZORA

1. Finansijski izveštaj za 2018. godinu

- **Bilans stanja**
- **Bilans uspeha**
- **Izveštaj o tokovima gotovine**
- **Izveštaj o promenama na kapitalu**
- **Izveštaj o ostalom rezultatu**
- **Napomene uz finansijski izveštaj**

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд (Раковица) , Бањички пут 62**

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		13221436	8445262	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	25	61255	68802	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	25	15120	17076	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007	25	46135	51726	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	26	12807026	7932405	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	26	637158	303750	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	26	1401674	690092	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	26	9457163	5840967	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	26	500	500	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	26	1291730	907867	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	26	18801	189229	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		248257	222936	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	28	67001	2800	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		5910	5924	
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	29	175346	214212	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		104898	221119	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		76349	174738	
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		28549	46381	
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042		87927	68733	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		8376065	9704748	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	30	622703	426736	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		181186	145005	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		63545	82117	
12	3. Готови производи	0047		59621	60311	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048		189920	106443	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		14408	14408	
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		114023	18452	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	31	3490214	2556907	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		488277	428160	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		2888034	2037540	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		113903	91207	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		111068	249472	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	31	57376	12167	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	32	2524806	5558922	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		32980	1668	
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		2491826	5557254	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	33	1364809	857497	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		159415	13688	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	34	45674	29359	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		21685428	18218743	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		50193	65084	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	36	18829811	17017516	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		1884234	1884234	0
300	1. Акцијски капитал	0403	35	1865984	1865984	
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409		13371	13371	
309	8. Остали основни капитал	0410		4879	4879	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		1282231	1282231	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		744		
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		15451334	13916282	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		13338261	11623128	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		2113073	2293154	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420		276499		
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		65231	65231	0
350	1. Губитак ранијих година	0422		65231	65231	
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		151547	75453	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	37	145637	69529	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		45574		
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		94628	69529	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431		5435		
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	38	5910	5924	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434			5924	
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		5910		
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		6208	5761	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		2697862	1120013	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	39	0	2950	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449			2950	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КВАУЦИЈЕ	0450		31937	39296	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	40	2466304	712006	0
431	1. Добављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Добављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		908930	138724	
433	3. Добављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Добављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455		538290	35168	
435	5. Добављачи у земљи	0456		735287	454724	
436	6. Добављачи у иностранству	0457		283761	66765	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458		36	16625	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	41	143181	254202	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		5075	44795	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	42	32855	58406	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	43	18510	8358	
	Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		21685428	18218743	
89	Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	44	50193	65084	

у Београд
 дана 28-03-2019 године

Законски заступник

Marko

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ				
60 до 65, осим 62 и 63	(1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		10511915	8824584
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007 + 1008)	1002	5	652371	397475
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		9842	3487
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		629436	385188
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		13093	8800
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6	9630865	8282288
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010			
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		1475545	1351855
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		7701371	6562607
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		453949	367826
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	7	228679	144821

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	И з н о с	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		8201281	6679372
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	698226	415608
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	19654	13861
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		497370	68691
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		554075	25222
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	1132035	940937
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	2413072	2171994
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	1111644	979395
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	981582	728475
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	1109756	923792
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15	53000	19346
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16	664915	557155
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		2310634	2145212
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	17	84795	101075
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		4014	22607
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		4014	22607
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		56047	43128
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		24734	35340
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18	40359	274130
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		3512	32930
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		3512	32930
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		154	162
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		36693	241038
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		44436	
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			173055
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	19		536969
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	20	28730	7311
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	21	77025	54430
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	22	29425	32570
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		2373940	2523675
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056	23	10841	8943
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		2384781	2532618
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	24	286702	273100
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	24	78	
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	24	15225	33636
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		2113226	2293154
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066		154	
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		2113072	2293154
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		2	2
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			

у Београду
дана 20-03-2019 године

Законски заступник
Marko Pavić

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIKA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	11770339	9722015
1. Продаја и примљени аванси	3002	11751647	9676985
2. Примљене камате из пословних активности	3003	3128	75
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	15564	44955
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	9488051	7362169
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	7017262	5593972
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	1150747	970972
3. Плаћене камате	3008	22	36
4. Порез на добитак	3009	343872	25594
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	976148	771595
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	2282288	2359846
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	3192301	51359
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	14705	8458
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	3124327	
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	53269	42901
5. Примљене дивиденде	3018		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	4439352	3146564
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	2953104	
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	1469450	907811
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	16798	2238753
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	1247051	3095205

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	3025	0	0
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)			
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	518329	259152
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	518329	259152
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	518329	259152
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	14962640	9773374
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	14445732	10767885
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	516908	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		994511
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	857497	2036859
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	10992	15490
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	20588	200341
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	1364809	857497

у Београду,
 дана 20-03-2019 године

Законски заступник

Никола Попић

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TECHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **Београд (Раковица), Бањички пут 62**

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2	3		4		5	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037	
	б) потражни салдо рачуна	4002	1884234	4020		4038	1282231
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039	
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	1884234	4024		4042	1282231
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043	
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	1884234	4028		4046	1282231
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048	
7	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	1884234	4032		4050	1282231

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		30		31		32	
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве
1	2		3		4		5
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	276499	4034		4052	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	2160733	4036		4054	1282231

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055	65231	4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	11531184
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4059	65231	4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4060		4078		4096	11531184
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	259165
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	2644263
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4063	65231	4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4064		4082		4100	13916282
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4067	65231	4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4068		4086		4104	13916282

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	578020
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	2113072
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071	65231	4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	15451334

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		330		331		332		
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	
1	2		9		10		11	
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145		
	б) потражни салдо рачуна	4110	439107	4128		4146		
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148		
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 26) \geq 0$	4113		4131		4149		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(16 - 2a + 26) \geq 0$	4114	439107	4132		4150		
4	Промене у претходној _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115	439107	4133		4151		
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152		
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 46) \geq 0$	4117		4135		4153		
	б) потражни салдо рачуна $(36 - 4a + 46) \geq 0$	4118		4136		4154		
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119	0	4137		4155		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156		
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____							
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 66) \geq 0$	4121		4139		4157		
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(56 - 6a + 66) \geq 0$	4122	0	4140		4158		

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		330		331		332	
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4123	0	4141		4159	
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126	0	4144		4162	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		333		334 и 335		336	
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 26) \geq 0$	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(16 - 2a + 26) \geq 0$	4168		4186		4204	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 46) \geq 0$	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна $(36 - 4a + 46) \geq 0$	4172		4190		4208	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 66) \geq 0$	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(56 - 6a + 66) \geq 0$	4176		4194		4212	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		333		334 и 335		336		
		АОП	Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока	
1	2		12		13		14	
8	Промене у текућој _____ години							
	а) промет на дуговној страни рачуна	4177		4195			4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196	744		4214	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____							
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4179		4197			4215	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4180		4198	744		4216	

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0		
		АОП	337			АОП	
			Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____						
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	15071525	4244	
	б) потражни салдо рачуна	4218					
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220					
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01.____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4221		4237	15071525	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4222					
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	1945991	4247	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224					
5	Стање на крају претходне године 31.12.____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4225		4239	17017516	4248	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4226					
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228					
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01.____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4229		4241	17017516	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4230					

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ (ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ (ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ (ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
1	2		15	16	17
8	Промене у текућој _____ години				
	а) промет на дуговој страни рачуна	4231		4242	1812295
	б) промет на потражној страни рачуна	4232			4251
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	18829811
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234			4252
у <u>Београду</u> , дана <u>28-03-2019</u> године				Законски заступник <u>Marko Petrović</u>	

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за поднети на друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001	24	2113226	2293154
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			439107
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011		744	
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добаци	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добаци	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добаци	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		744	
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			439107
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		744	
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			439107
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		2113970	1854047
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		2113970	1854047
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027		2113816	1854047
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028		154	

у Београд
 дана 28-03-2019 године

Законски заступник

[Handwritten signature]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske
izveštaje za 2018.godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Matično društvo“ ili „Preduzeće“) akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Matično društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Matično društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Matičnog društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Grupa u svome sastavu ima zavisna preduzeća i to: Messer GTM, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenic, Bosna i Hercegovina i Messer Albagas, Tirana, Albanija, Messer Slovenija Ruše, Republika Slovenija

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisno preduzeće	Adresa
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Petrovo,	Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, BIH
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Slovenija, Ruše	Jugova 20, Ruše

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine bio je sledeći:

Društvo	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Messer Tehnogas, Beograd	347	349
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	8	8
Messer BH Gas, Petrovo	27	28
Messer Albagaz, Tirana	23	23
Messer Slovenija, Ruše	103	
Ukupno	508	408

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Grupa vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, privredna društva sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Grupa je u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 95/2014 i 144/2014), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nije u potpunosti usaglašena sa zahtevima MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 28.03.2019., a pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni 14.01.2019.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju koja se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Grupe i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5. i 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja i obezvređenje istih;
- Napomena 3.4 – Obezvređenje finansijskih sredstava;
- Napomena 3.10 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova;

2.5. Promene u računovodstvenoj politici

Grupa nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2018. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnom finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

Grupa

Grupu čine Matično društvo i zavisna lice gde je Društvo 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica;
- Messer BH Gas, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenici;
- Messer Albagaz, Tirana, Albanija;

kao i društva čiji je Matično društvo vlasnik sa 98,57%

- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija.

Zavisna pravna lica

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom Društva. Kontrola postoji kada Društvo ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Zajednička ulaganja

Zajednička ulaganja su oni entiteti nad čijim aktivnostima Grupa vrši zajedničku kontrolu uspostavljenu ugovorom i kod kojih odlučuje konsenzusom o njihovoj poslovnoj i finansijskoj politici. Grupa zajednička ulaganja vrednuje metodom udela. Grupa nema zajedničko ulaganje u periodima prezentiranim u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nerealizovani gubici isključeni su na isti način kao i nerealizovani dobici, ali samo do iznosa do kog nema dokaza o obezvređenju.

Poslovne kombinacije sa entitetima pod zajedničkom kontrolom (entiteti unutar Messer grupe)

Poslovna kombinacija u kojoj učestvuju entiteti ili poslovanja pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj sve entitete ili poslovanja koji se kombinuju, u krajnjoj instanci kontroliše ista strana ili strane pre i posle poslovne kombinacije i ta kontrola nije prolazna. U poslovnim kombinacijama sa entitetima pod zajedničkom kontrolom u kojima se Matično preduzeće javlja u ulozi sticaoca, Grupa primenjuje računovodstvenu politiku knjigovodstvene vrednosti za uključivanje imovine i obaveza stečenog zavisnog društva u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Razlika između iznosa plaćenog za sticanje učešća i knjigovodstvene vrednosti prepoznatljive imovine i obaveza entiteta u kome je učešće stečeno, iskazuje su okviru konsolidovanog kapitala Grupe na teret ili u korist neraspoređenog dobitka. Usvojena računovodstvena politika konzistentno se primenjuje u izveštajnim periodima Grupe.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključen u konsolidaciju u odnosu na EUR:

Valuta	Prosečni 2018.	31.12.2018.	Prosečni 2017.	31.12.2017.
EUR	118,2752	118,1946	121,4027	118,4727
USD	-	103,3893	-	99,1155
CHF	-	104,9779	-	101,2847
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	127,58	123,42	134,13	132,95

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31.

revalorizacionih rezervi Grupe. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Grupa odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Grupa vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivi, kreirano ili zadržano od strane Grupe, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Grupa obračunava obezvređenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Grupe.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Grupe, da je potraživanje u knjigama Grupe otpisano kao nenaplativo i da Grupa nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Grupe.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Ostala nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, softveri se amortizuju putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope 33,33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

decembra 2018. godine Grupa nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Grupe procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao kredit i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Matično društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2018	Procenjeni vek	2017	Procenjeni vek
	%	trajanja u godinama	%	trajanja u godinama
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno i naknadno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini faktorna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne

proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.9. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Grupa je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Grupa, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2018. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2018. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini procenjenih izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

3.11. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Grupe, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.12. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.13. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.14. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% (Republika Slovenija 19%, Bosna i Hercegovina 10%, Albanija 15%) na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i

opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.15. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2018. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	151.525	-	-	1.213.284	1.364.809
Potraživanja	690.493	-	-	2.799.721	3.490.214
Kratkoročni finansijski plasmani	1.981.887	-	-	542.919	2.524.806
Učešće u kapitalu	-	-	-	67.001	67.001
Dugoročni plasmani	174.101	-	-	112.053	286.154
Ostala potraživanja	86.400	-	7.335	279.798	373.533
Ukupno	3.084.406	-	7.335	5.014.776	8.106.517
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	582.345	-	83.158	1.800.801	2.466.304
Dugoročne obaveze	-	-	-	5.910	5.910
Ostale obaveze	6.383	-	-	225.175	231.558
Ukupno	588.728	-	83.158	2.031.886	2.703.772
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2018.	2.495.678	-	(75.823)	2.982.890	5.402.745

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2017. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	272.013	-	-	585.484	857.497
Potraživanja	788.317	-	-	1.768.590	2.556.907
Kratkoročni finansijski plasmani	4.442.726	-	-	1.116.196	5.558.922
Učešće u kapitalu	-	-	-	2.800	2.800
Dugoročni plasmani	219.174	-	396	221.685	441.255
Ostala potraživanja	-	-	-	304.686	304.686
Ukupno	5.722.230	-	396	3.999.441	9.722.067
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	2.950	2.950
Obaveze iz poslovanja	284.334	1.924	2.973	422.775	712.006
Dugoročne obaveze	-	-	-	5.924	5.924
Ostale obaveze	17.771	-	-	387.286	405.057
Ukupno	302.105	1.924	2.973	818.935	1.125.937
Neto devizna pozicija na dan					
31.12.2017.	5.420.125	(1.924)	(2.577)	3.180.506	8.596.130

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2018	2017
Finansijska sredstva	2.706.062	5.779.058
Finansijske obaveze	5.910	8.874
Razlika	2.700.152	5.770.184
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	1.364.809	857.497
Finansijske obaveze	-	-
Razlika	1.364.809	857.497

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2018. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.364.809	-	-	-	1.364.809
Potraživanja	2.929.035	561.179	-	-	3.490.214
Kratkoročni finansijski plasmani	2.524.175	631	-	-	2.524.806
Učešće u kapitalu	-	-	-	67.001	67.001
Dugoročni plasmani	-	-	14.308	271.846	286.154
Ostala potraživanja	348.931	24.602	-	-	373.533
Ukupno	7.166.950	586.412	14.308	338.847	8.106.517
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	2.388.634	77.670	-	-	2.466.304
Dugoročne obaveze	-	-	5.910	-	5.910
Ostale obaveze	136.159	-	95.399	-	231.558
Ukupno	2.524.793	77.670	101.309	-	2.703.772
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2018.	4.642.157	508.742	(87.001)	338.847	5.402.745

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2017. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	857.497	-	-	-	857.497
Potraživanja	2.179.633	377.274	-	-	2.556.907
Kratkoročni finansijski plasmani	5.558.288	634	-	-	5.558.922
Učešća u kapitalu	-	-	-	2.800	2.800
Dugoročna potraživanja	-	-	335.751	105.504	441.255
Ostala potraživanja	294.057	10.629	-	-	304.686
Ukupno	8.889.475	388.537	335.751	108.304	9.722.067
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.950	-	-	2.950
Obaveze iz poslovanja	707.694	4.312	-	-	712.006
Dugoročne obaveze	-	-	5.924	-	5.924
Ostale obaveze	387.828	-	17.229	-	405.057
Ukupno	1.095.522	7.262	23.153	-	1.125.937
Ročna neusklađenost na dan					
31.12.2017.	7.793.953	381.275	312.598	108.304	8.596.130

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Grupa od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Grupe po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018	2017
Kupci u zemlji - bruto	4.023.469	3.090.899
Kupci u inostranstvu	891.035	812.781
- Evro zona	862.627	784.362
- ostali bruto	28.408	28.419
Ispravka vrednosti kupaca	(1.424.290)	(1.346.773)
Ukupno	3.490.214	2.556.907

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018		2017	
	Bruto	Ispravka vrednosti	Bruto	Ispravka vrednosti
Individualna procena ispravke	610.357	62.349	-	-
Nedospela potraživanja	1.939.991	-	1.490.287	-
Docnja od 0-30 dana	420.269	510	388.550	757
Docnja od 31-60 dana	255.668	3.438	178.318	1.344
Docnja od 61-90dana	151.637	57.986	126.453	28.859
Docnja od 91-180 dana	140.074	43.676	134.700	49.039
Docnja od 181-360 dana	136.345	41.141	253.873	45.625
Docnja preko 360	1.260.162	1.215.189	1.331.497	1.221.149
Ukupno	4.914.504	1.424.290	3.903.680	1.346.773

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018	2017
Stanje 01. januara	1.346.773	1.880.937
Prva konsolidacija Messer Slovenija	48.787	-
Povećanje	28.730	7.311
Kursne razlike	-	(4.507)
Smanjenje	-	536.969
Stanje31. decembra	1.424.290	1.346.773

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Grupe.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2018	2017
Ukupne obaveze	2.855.617	1.201.227
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	1.364.809	857.497
Neto dugovanja	1.490.808	343.730
Kapital - Ukupno	18.829.811	17.017.516
Koeficijent zaduženosti	0,079	0,020

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Grupa smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	9.842	3.487
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	629.436	385.188
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	13.093	8.800
Ukupno	652.371	397.475

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.475.545	1.351.855
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	7.701.371	6.562.607
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	453.949	367.826
Ukupno	9.630.865	8.282.288

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihodi od zakupnina	207.321	117.838
Ostali poslovni prihod	21.358	26.983
Ukupno	228.679	144.821

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihod od aktiviranja robe	3.209	1.713
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	16.445	12.148
Ukupno	19.654	13.861

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2018	2017
Nabavna vrednost prodate robe	698.226	415.608
Ukupno	698.226	415.608

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi materijala za izradu	940.597	768.997
Troškovi ostalog materijala	54.019	15.230
Troškovi rezervnih delova	119.769	138.154
Troškovi alata i sitnog inventara	17.650	18.556
Ukupno	1.132.035	940.937

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi energije	2.295.695	2.059.479
Troškovi goriva	72.341	73.482
Troškovi ostalo	45.036	39.033
Ukupno	2.413.072	2.171.994

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	836.334	750.270
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	158.004	139.516
Troškovi naknada po ugovoru o delu	23.428	22.125
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	11.717	5.213
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	18.278	12.993
Troškovi naknade fizičkim licima	1.621	1.308
Ostali lični rashodi i naknade	62.262	47.970
Ukupno	1.111.644	979.395

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi transportnih usluga	646.066	475.508
Troškovi usluga održavanja	124.508	113.497
Troškovi zakupnina	57.657	17.514
Troškovi sajma	1.446	1.146
Troškovi reklame i propagande	18.489	14.626
Troškovi ostalih usluga	133.416	106.184
Ukupno	981.582	728.475

Najveći deo ostalih troškova čine troškovi stručnog osposobljavanja radnika, troškovi špedicije, troškovi obezbeđenja u iznosu od RSD 35.018 hiljada (2017: RSD 32.462 hiljada).

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2018	2017
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.093.000	915.268
Nematerijalnih ulaganja	16.756	8.524
Ukupno	1.109.756	923.792

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi dugoročnih rezervisanja	53.000	19.346
Ukupno	53.000	19.346

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi neproizvodnih usluga	501.179	462.248
Troškovi reprezentacije	16.971	10.575
Troškovi premija osiguranja	31.156	27.145
Troškovi platnog prometa	7.683	6.131
Troškovi članarina	3.229	2.028
Troškovi poreza	29.363	26.475
Ostali nematerijalni troškovi	75.334	22.553
Ukupno	664.915	557.155

Najveći deo troškova neproizvodnih usluga čine troškovi licenci u iznosu od RSD 155.554 hiljada (2017: RSD 151.040 hiljada).

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
matična i zavisna pravna lica		
ostala povezana lica		
Prihodi od kamata	56.047	43.128
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Pozitivne kursne razlike:		
kursne razlike	24.629	35.340
efekti valutne klauzule	105	-
Ostali finansijski prihodi	4.014	22.607
Ukupno	84.795	101.075

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
matična i zavisna pravna lica	-	-
ostala povezana lica	-	-
Rashodi kamata	154	162
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Negativne kursne razlike:		
kursne razlike	36.693	241.038
efekti valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski rashodi	3.512	32.930
Ukupno	40.359	274.130

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihodi od usklađenja vrednosti potraživanja	-	536.969
Ukupno	-	536.969

U 2017. godini prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja su nastali zbog smanjenje ispravke vrednosti potraživanja od kupaca.

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2018	2017
Obezvredenje potraživanja	28.730	7.311
Ukupno	28.730	7.311

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	22.366	11.793
Dobici od prodaje materijala	1.171	2.699
Viškovi	17.940	26.766
Naplaćena otpisana potraživanja	16.945	-
Prihodi od smanjenja obaveza	251	1.411
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	7.234	10.599
Ostali prihodi	11.118	1.162
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		
Ukupno	77.025	54.430

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	10.601	7.557
Gubici od prodaje materijala	1.845	-
Manjkovi	1.136	1.904
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	2.847	6.703
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	678	2.912
Ostali nepomenuti rashodi	12.318	13.494
Ukupno rashodi	29.425	32.570

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	18.466	16.383
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	(7.625)	(7.440)
Ukupno dobitak	10.841	8.943

24. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2018	2017
Tekući poreski rashodi	286.702	273.100
Odloženi poreski rashodi	78	-
Odloženi poreski prihodi	(15.225)	(33.636)
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	271.555	239.464

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2018	2017
Dobit pre oporezivanja	2.384.781	2.532.618
Obračunati porez po stopi od 15%	357.717	379.893
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Efekti poreskih stopa u stranim jurisdikcijama	(18.337)	(16.335)
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	17.463	19.672
Ostale trajne razlike	27.133	13.169
Poreska oslobođenja (iskorišćenje poreskih kredita)	(97.274)	(123.299)
Tekući poreski gubitak za koji nije priznat odloženi porez		
Obračunati tekući porez po umanjenju	286.702	273.100
Efekti odloženih poreza	(15.147)	(33.636)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski (prihod) /rashod	271.555	239.464
Efektivna poreska stopa	11%	9%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Grupa nije imala nepriznata poreska sredstva.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

U hiljadama RSD	2018			2017		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	87.927	(6.208)	81.719	68.733	(5.761)	62.972
Ostali poreski kredit						
Odložena poreska obaveza, neto	87.927	(6.208)	81.719	68.733	(5.761)	62.972

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti i licence	Ostala nemat. ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 01.01.2017.godine	8.001	46.976	54.977
Povećanje u toku godine	-	17.416	17.416
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Prenos sa osnovnih sredstava	30.920	8.548	39.468
Zatvaranje datih avansa	-	-	-
Ostalo-kursne razlike	-	(203)	(203)
Stanje na dan 31.12.2017.	38.921	72.737	111.658
Prva konsolidacija Messer Slovenija	131.053	21.978	153.031
Povećanje u toku godine	2.695	-	2.695
Otuđenje i rashodovanje	(11)	-	(11)
Prenos	-	-	-
Zatvaranje datih avansa	-	-	-
Ostalo-kursne razlike	(87)	653	566
Stanje na dan 31.12.2018. godine	172.593	95.368	267.961
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 01.01.2017.godine	8.001	26.340	34.341
Amortizacija tekuće godine	3.565	4.959	8.524
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Prenos sa drugih konta	10.279	(10.279)	-
Ostalo-obezvređenje	-	(9)	(9)
Stanje na dan 31.12.2017.	21.845	21.011	42.856
Prva konsolidacija Messer Slovenija	130.164	16.964	147.128
Amortizacija tekuće godine	5.538	11.218	16.756
Otuđenje i rashodovanje	(11)	-	(11)
Prenos sa drugih konta	-	-	-
Ostalo- kursne razlike	(85)	40	(45)
Stanje na dan 31.12.2018. godine	157.473	49.233	206.706
Sadašnja vrednost 31.12.2017.	17.076	51.726	68.802
Sadašnja vrednost 31.12.2018.	15.120	46.135	61.255

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine postrojenja i oprema	Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	Ulaganja na tuđim nekretninama postrojenjima	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje na dan								
01.01.2017.godine	289.121	1.672.914	15.073.427	500	457.534	45.433	3.423	17.542.352
Povećanje u toku godine	-	9.791	345.378	-	512.102	313.469	-	1.180.740
Otudenje i rashodovanje	-	(1.362)	(172.213)	-	-	-	-	(173.575)
Prenos	19.555	25.225	140.414	-	(54.989)	(169.673)	-	(39.468)
Ostalo-kursne razlike	(4.926)	(5.897)	(99.111)	-	(6.780)	-	-	(116.714)
Stanje na dan	303.750	1.700.671	15.287.895	500	907.867	189.229	3.423	18.393.335
Prva konsolidacija Messer Slovenija								
Povećanje u toku godine	321.107	869.991	4.113.654	-	39.644	-	-	5.344.396
Otudenje i rashodovanje	(67)	(7.665)	(175.830)	-	(1.300)	152.676	-	2.623.886
Prenos	362	150.577	675.824	-	(503.659)	(323.104)	-	(184.862)
Ostalo-kursne razlike	12.006	7.420	15.377	-	(935)	-	-	33.868
Stanje na dan	637.158	2.758.517	21.500.494	500	1.291.730	18.801	3.423	26.210.623

Ispravka vrednosti									
Stanje 01.01.2017.godine	-	965.647	8.798.895	-	-	3.423	9.767.965	-	-
Amortizacija tekuće godine	-	47.962	867.296	-	-	-	915.258	-	-
Otuđenje i rashodovanje	-	(1.202)	(162.348)	-	-	-	(163.550)	-	-
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	(1.828)	(56.915)	-	-	-	(58.743)	-	-
Stanje na dan									
31.12.2017.godine	-	1.010.579	9.446.928	-	-	3.423	10.460.930	-	-
Prva konsolidacija Messer Slovenija									
Amortizacija tekuće godine	-	288.742	1.727.736	-	-	-	2.016.478	-	-
Otuđenje i rashodovanje	-	63.022	1.029.978	-	-	-	1.093.000	-	-
Prenos sa drugih konta	-	(7.583)	(165.023)	-	-	-	(172.606)	-	-
Ostalo- kursne razlike	-	2.083	3.712	-	-	-	5.795	-	-
Stanje na dan									
31.12.2018. godine	-	1.356.843	12.043.331	-	-	3.423	13.403.597	-	-
Sadašnja vrednost									
31.12.2017.	303.750	690.092	5.840.967	500	907.867	189.229	7.932.405	-	-
Sadašnja vrednost									
31.12.2018.	637.158	1.401.674	9.457.163	500	1.291.730	18.801	12.807.026	-	-

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018	2017
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	17.708	17.708
Nabavke u toku godine	-	-
Prenosi	-	-
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara	17.708	17.698
Amortizacija u toku godine	-	10
Prenosi	-	-
Stanje na dan 31. decembar	17.708	17.708
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	-	-

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2018	2017
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-
Učešće u kapitalu Cryon Zaporešići	63.732	-
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	31.545	32.356
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	(28.276)	(29.556)
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	67.001	2.800

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Ostali dugoročni plasmani	176.617	215.675
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	176.617	215.675
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	(1.271)	(1.463)
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	175.346	214.212

Ostali dugoročni plasmani prevashodno se odnose na stambene kredite odobrene zaposlenima uz kamatnu stopu od 3 % godišnje.

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2018	2017
Materijal i rezervni delovi	181.186	145.005
Nedovršena proizvodnja	63.545	82.117
Gotovi proizvodi	59.621	60.311
Roba	189.920	106.443
Dati avansi	114.023	18.452
Stalna sredstva namenjena prodaji	14.408	14.408
Ukupno	622.703	426.736

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2018	2017
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	488.277	428.160
Kupci u zemlji	4.023.469	3.090.899
Kupci u inostranstvu	402.758	384.621
Bruto potraživanja od kupaca	4.914.504	3.903.680
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	(1.135.435)	(1.053.359)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(288.855)	(293.414)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.424.290)	(1.346.773)
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	488.277	428.160
Neto kupci u zemlji	2.888.034	2.037.540
Neto kupci u inostranstvu	113.903	91.207
Ukupno neto kupci	3.490.214	2.556.907

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2018	2017
Potraživanja za kamatu	1.234	-
Potraživanja od zaposlenih	5.836	1.078
Potraživanja za porez na dobit	36.157	6.632
Potraživanja od državnih organa	4.412	4.238
Potraživanja za naknadu štete	480	-
Ostala kratkoročna potraživanja	26.176	17.243
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(16.919)	(17.024)
Ostala potraživanja neto	57.376	12.167

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2018	2017
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	32.980	1.668
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.491.826	5.557.254
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	2.984	3.784
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(2.984)	(3.784)
Ukupno	2.524.806	5.558.922

Ostali kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od RSD 2.491.194 hiljada dinara odnose se na kratkoročno oročene depozite kod banaka u zemlji.

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2018	2017
Hartije od vrednosti	304	366
Dinarski tekući računi	359.793	468.269
Blagajna	247	247
Devizni tekući računi	1.003.756	387.676
Ostala novčana sredstva	-	229
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno	709	710
Ukupno	1.364.809	857.497

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili „beoniu“ za dinarska sredstva ili je vezana za „eoniu“ ako se radi o deviznim sredstvima.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Unapred plaćeni troškovi	26.194	11.109
Ostala AVR	19.480	18.250
Ukupno	45.674	29.359

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Grupe se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2018. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Matičnog društva je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2018.

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Grupu krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2018	2017
Aksijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	15.451.334	13.916.282
Gubitak	65.231	65.231
Učešće bez prava kontrole	276.499	-
Neralizovani dobiti povodom HOV	744	-
Ukupno	18.829.811	17.017.516

Učešće bez prava kontrole

Na osnovu odluke Odbora direktora i potpisanog ugovora o kupoprodaji udela od 7. avgusta 2018. godine, Matično društvo je steklo 91.24% vlasništva u društvu Messer Slovenija za iznos od EUR 25.020.541, otkupom postojećeg udela koji je bio u vlasništvu povezanog pravnog lica Messer Belgium N.V. Isplata kupoprodajne cene udela izvršena je tokom avgusta 2018. godine. Tokom novembra 2018. godine Matično društvo je unelo dodatan ulog u Messer Slovenija u formi dokapitalizacije u ukupnom iznosu od EUR 5.500.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine Matično društvo poseduje 98.47%.

Kretanje na poziciji učešća bez prava kontrole je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018
Vrednost učešća bez prava kontrole u trenutku akvizicije	276.345
Tekući rezultat koji pripada manjinskim akcionarima	154
Ukupno	276.499

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2018	2017
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	94.628	65.975
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	45.574	-
Ostala dugoročna rezervisanja	5.435	3.554
Ukupno	145.637	69.529

Na dan 31. decembra 2018. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Grupe.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2018. i 2017. godine bile su sledeće:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01.2017. godine	65.922
Dodatna rezervisanja	19.346
Iskorišćena rezervisanja	(3.303)
Ukidanje u korist prihoda	12.436
Stanje na dan 31.12.2017. godine	69.529
Prva konsolidacije Messer Slovenija	30.341
Dodatna rezervisanja	53.000
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	7.233
Stanje na dan 31.12.2018. godine	145.637

38. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2018	2017
Dugoročne obaveze prema povezanim licima	-	5.924
Ostale dugoročne obaveze	5.910	-
Ukupno	5.910	5.924

Dospeće navedenih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018	2017
Period otplate do 1 godine	-	-
Period otplate od 1 do 5 godina	5.910	5.924
Period preko 5 godina	-	-
Ukupno	5.910	5.924

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2018	2017
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	-	2.950
Ukupno	-	2.950

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Dobavljači matična i povezana pravna lica u inostranstvu	908.930	138.724
Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	538.290	35.168
Dobavljači u zemlji	735.287	454.724
Dobavljači u inostranstvu	283.761	66.765
Ostale obaveze iz poslovanja	36	16.625
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanja	2.466.304	712.006

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2018	2017
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
obaveze za neto zarade i naknade zarada	30.057	2.691
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada	-	159
Ostale obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.422	1.529
Druge obaveze	128	102
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	105.068	249.472
Ostale kratkoročne obaveze	6.506	249
Ukupno	143.181	254.202

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2018	2017
Obaveza za porez na dobit preduzeća	32.855	58.406
Ukupno	32.855	58.406

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Unapred obračunati troškovi	1.777	1.540
Obračunati prihodi budućeg perioda	1.201	1.564
Naplaćeni porez na dodatu vrednost	1.060	1.332
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	14.472	3.922
Ukupno	18.510	8.358

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	48.174	62.350
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	785	1.500
Stanje na dan 31. decembar	50.193	65.084

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2018	2017
Neto dobitak	2.113.225.768	2.295.422.080
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	2.038	2.212

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje

U hiljadama RSD	2018	2017
Messer Croatia Plin	184.136	132.698
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	90.899	85.916
Messer Bulgaria	86.248	91.543
Messer Hungarogaz KFT	34.835	18.667
Messer Tehnoplín	18.617	11.905
Messer Gas Pak	17.138	-
Messer Romania Gaz S.R.L	12.075	8.505
MEC Group	11.335	965
Messer Belgia	10.700	-
Messer Poljska	7.358	54
Messer BV	5.786	-
Messer Energo Gas	4.543	-
Messer Mostar Plin	4.348	5.220
Messer Austria	259	115
Messer Slovenia	-	72.572
Ukupno	488.277	428.160

Obaveze

U hiljadama RSD	2018	2017
Messer Group	908.930	64.917
Messer Croatia	258.452	1.908
Messer Gas Pak	165.800	232
Messer Vardar Tehnogas	44.774	39.562
Messer Austria	19.958	4.503
Messer Tehnoplín	14.065	7.345
Messer Information Services	12.897	5.444
MEC Group	7.152	4.511
Messer Hungarogas	6.880	1.182
Messer Tatrakas	3.428	11.796
Asco AG	3.317	16.374
Messer Medical	709	-
Messer France	591	-
Messer Bulgaria	118	1.609
Oxysphair	118	-
Messer Belgija	31	374
Messer Romania	-	12.950
Messer Tehnogas Praha	-	1.185
Ukupno	1.447.220	173.892

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, osnovnih sredstava, zakupa

U hiljadama RSD	2018	2017
Messer Hungarogas	328.406	309.399
Messer Bulgaria	248.342	223.567
Messer Croatia Plin	196.907	266.102
Messer Tehnoplina	192.021	138.605
Messer Slovenija	137.376	154.372
Messer Romania	136.782	104.437
Messer Vardar Tehnogas	97.050	85.617
Messer Mostar Plin	55.905	52.363
Messer Gas Pak	43.407	-
Messer Polska	12.937	2.052
Messer Belgium	10.695	-
Messer Austria	8.199	252
Messer B.V	5.784	-
Messer Energo Gas	4.549	-
Messer Tatrakas	3.537	-
MEC GROUP	2.662	11.524
Messer Group	828	808
Messer Technogas Praha	-	6.029
Messer Gases Peru	-	215
Ukupno	1.485.387	1.355.342

U hiljadama RSD	2018	2017
Potraživanja za date avanse:		
Messer Cutting Welding	7.369	-
Messer Elme	-	3.077
Ukupno	7.369	3.077

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Matičnog društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2018	2017
Kratkoročna primanja	10.423	8.289
Ukupno	10.423	8.289

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Matično društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2018. godine.

Procenat usaglašenih potraživanja i obaveza na gore navedeni datum je sledeći:

U %	2018	2017
Potraživanja po osnovu prodaje	96,48%	96,25%
Dugoročna potraživanja	100%	100%
Ostala potraživanja	100%	100%
Obaveze iz poslovanja	100%	100%
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	100%	100%
Ostale obaveze	100%	100%

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2018. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37 na dan 31. decembra 2018. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 94.628 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Grupe smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Carinske uprave	16.000
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	5.973
Garancija izdata u korist Kliničkog Centra Srbije	5.200
Garancija izdata u korist EPS Kolubara Lazarevac	4.979
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	2.987
Garancija izdata u korist JP EPS TENT	2.720
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	2.063
Garancija izdata u korist Termoinžinjeri	1.477
Garancija izdata u korist JP EPS	1.250
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.092
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	1.000
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	943
Garancija izdata u korist JP EPS	770
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	600
Garancija izdata u korist Institut za zaštitu majki i dece	591
Garancija izdata u korist Termoinžinjeri	411
Garancija izdata u korist China Machinery Engineering	118
Ukupno na dan 31.12.2018	48.174

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije Dr Vukan Čupić	15.100
Garancija izdata u korist Uprave Carine	14.000
Garancija izdata u korist kupca Kolubara Lazarevac	9.958
Garancija izdata u korist kupca JP Putevi Srbije	6.000
Garancija izdata u korist KC Srbije	4.545
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	4.501
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	2.063
Garancija izdata u korist kupca EPS TE-Kostolac	1.949
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.182
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	1.051
Garancija izdata u korist Opšta bolnica Valjevo	887
Garancija izdata u korist EPS Nabavka Tehničkog centra Novi Sad	625
Garancija izdata u korist Institut za neonatologiju	343
Garancija izdata u korist Institut za plućne bolesti	147
Ukupno na dan 31. decembar 2017. godine	62.351

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansa stanja.

U Beogradu, 28.03.2018. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Zakonski zastupnik

_____
Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

_____
Đorđe Savić
Izvršni direktor

2. Izveštaj nezavisnog revizora za 2018. godinu (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Kraljice Natalije 11
11000 Belgrade
Serbia

Tel.: +381 (0)11 20 50 500
Fax: +381 (0)11 20 50 550
www.kpmg.com/rs

Izveštaj nezavisnog revizora

AKCIONARIMA

MESSER TEHNOGAS A.D., BEOGRAD

Izveštaj o reviziji finansijskih izveštaja

Izvršili smo reviziju priloženih konsolidovanih finansijskih izveštaja Messer Tehnogas A.D., Beograd i njegovih zavisnih privrednih društava (u daljem tekstu: „Grupa“) koji se sastoje od konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2018. godine, konsolidovanog bilansa uspeha, konsolidovanog izveštaja o ostalom rezultatu, konsolidovanog izveštaja o promenama na kapitalu i konsolidovanog izveštaja o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomena uz konsolidovane finansijske izveštaje, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja.

Odgovornost rukovodstva za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i pošteno prikazivanje ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije, kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje se smatra da su relevantne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim konsolidovanim finansijskim izveštajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i standardima revizije primenjivim u Republici Srbiji. Ovi standardi zahtevaju da se pridržavamo etičkih zahteva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uveravanja da konsolidovani finansijski izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Izbor procedura zavisi od procene revizora, uključujući i procenu rizika od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastalih bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu. U proceni ovih rizika revizor uzima u razmatranje interne kontrole, koje su relevantne za sastavljanje i istinito i pošteno prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja, sa ciljem kreiranja odgovarajućih revizorskih procedura u skladu sa postojećim okolnostima, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti primenjenih internih kontrola. Takođe, revizija obuhvata i ocenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i opravdanosti značajnih procenjivanja, koje je rukovodstvo izvršilo, kao i ocenu opšte prezentacije konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji pružaju istinit i pošten pregled konsolidovanog finansijskog položaja Grupe na dan 31. decembra 2018. godine kao i konsolidovane rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Ostala pitanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe na dan i za godinu završenu 31. decembra 2017. godine bili su predmet revizije drugog revizora koji je dana 12. aprila 2018. godine izrazio pozitivno mišljenje na ove konsolidovane finansijske izveštaje.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim zahtevima

Izvršili smo pregled konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju Grupe. Rukovodstvo Grupe je odgovorno za sastavljanje i prezentiranje konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju, u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS broj 62/2013 i 30/2018) i Zakona o tržištu kapitala (31/2011, 112/2015 i 108/2016). Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti konsolidovanog godišnjeg izveštaja o poslovanju sa konsolidovanim finansijskim izveštajima za poslovnu 2018. godinu. U vezi sa tim naši postupci ispitivanja su ograničeni na procenjivanje usaglašenosti računovodstvenih informacija sadržanih u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju sa godišnjim konsolidovanim finansijskim izveštajima koji su bili predmet revizije. Shodno tome naši postupci nisu uključivali pregled ostalih informacija sadržanih u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju koje proističu iz informacija i evidencija koje nisu bile predmet revizije.

Po našem mišljenju, računovodstvene informacije prikazane u konsolidovanom godišnjem izveštaju o poslovanju su, po svim materijalno značajnim pitanjima, usklađene sa konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe za godinu koja se završila na dan 31. decembra 2018. godine.

Beograd, 12. april 2019. godine

KPMG d.o.o. Beograd

Vladimir Savković

Vladimir Savković
Ovlašćeni revizor

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIČA)		
Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62		

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0010 + 0019 + 0024 + 0034)	0002		13221436	8445262	0
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008 + 0009)	0003	25	61255	68802	0
010 и део 019	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и део 019	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	25	15120	17076	
013 и део 019	3. Гудвил	0006				
014 и део 019	4. Остала нематеријална имовина	0007	25	46135	51726	
015 и део 019	5. Нематеријална имовина у припреми	0008				
016 и део 019	6. Аванси за нематеријалну имовину	0009				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016 + 0017 + 0018)	0010	26	12807026	7932405	0
020, 021 и део 029	1. Земљиште	0011	26	637158	303750	
022 и део 029	2. Грађевински објекти	0012	26	1401674	690092	
023 и део 029	3. Постројења и опрема	0013	26	9457163	5840967	
024 и део 029	4. Инвестиционе некретнине	0014				
025 и део 029	5. Остале некретнине, постројења и опрема	0015	26	500	500	
026 и део 029	6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	0016	26	1291730	907867	
027 и део 029	7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0017				
028 и део 029	8. Аванси за некретнине, постројења и опрему	0018	26	18801	189229	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА (0020 + 0021 + 0022 + 0023)	0019		0	0	0
030, 031 и део 039	1. Шуме и вишегодишњи засади	0020				
032 и део 039	2. Основно стадо	0021				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
037 и део 039	3. Биолошка средства у припреми	0022				
038 и део 039	4. Аванси за биолошка средства	0023				
04. осим 047	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0025 + 0026 + 0027 + 0028 + 0029 + 0030 + 0031 + 0032 + 0033)	0024		248257	222936	0
040 и део 049	1. Учешћа у капиталу зависних правних лица	0025				
041 и део 049	2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима	0026				
042 и део 049	3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају	0027	28	67001	2800	
део 043, део 044 и део 049	4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима	0028				
део 043, део 044 и део 049	5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима	0029				
део 045 и део 049	6. Дугорочни пласмани у земљи	0030		5910	5924	
део 045 и део 049	7. Дугорочни пласмани у иностранству	0031				
046 и део 049	8. Хартије од вредности које се држе до доспећа	0032				
048 и део 049	9. Остали дугорочни финансијски пласмани	0033	29	175346	214212	
05	V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0035 + 0036 + 0037 + 0038 + 0039 + 0040 + 0041)	0034		104898	221119	0
050 и део 059	1. Потраживања од матичног и зависних правних лица	0035				
051 и део 059	2. Потраживања од осталих повезаних лица	0036				
052 и део 059	3. Потраживања по основу продаје на робни кредит	0037		76349	174738	
053 и део 059	4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу	0038				
054 и део 059	5. Потраживања по основу јемства	0039				
055 и део 059	6. Спорна и сумњива потраживања	0040				
056 и део 059	7. Остала дугорочна потраживања	0041		28549	46381	
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0042		87927	68733	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0044 + 0051 + 0059 + 0060 + 0061 + 0062 + 0068 + 0069 + 0070)	0043		8376065	9704748	0
Класа 1	I. ЗАЛИХЕ (0045 + 0046 + 0047 + 0048 + 0049 + 0050)	0044	30	622703	426736	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0045		181186	145005	
11	2. Недовршена производња и недовршене услуге	0046		63545	82117	
12	3. Готови производи	0047		59621	60311	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
13	4. Роба	0048		189920	106443	
14	5. Стална средства намењена продаји	0049		14408	14408	
15	6. Плаћени аванси за залихе и услуге	0050		114023	18452	
20	II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056 + 0057 + 0058)	0051	31	3490214	2556907	0
200 и део 209	1. Купци у земљи - матична и зависна правна лица	0052				
201 и део 209	2. Купци у иностранству - матична и зависна правна лица	0053				
202 и део 209	3. Купци у земљи - остала повезана правна лица	0054				
203 и део 209	4. Купци у иностранству - остала повезана правна лица	0055		488277	428160	
204 и део 209	5. Купци у земљи	0056		2888034	2037540	
205 и део 209	6. Купци у иностранству	0057		113903	91207	
206 и део 209	7. Остала потраживања по основу продаје	0058				
21	III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА	0059		111068	249472	
22	IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	0060	31	57376	12167	
236	V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	0061				
23 осим 236 и 237	VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0063 + 0064 + 0065 + 0066 + 0067)	0062	32	2524806	5558922	0
230 и део 239	1. Краткорочни кредити и пласмани - матична и зависна правна лица	0063				
231 и део 239	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0064				
232 и део 239	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0065		32980	1668	
233 и део 239	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0066				
234, 235, 238 и део 239	5. Остали краткорочни финансијски пласмани	0067		2491826	5557254	
24	VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0068	33	1364809	857497	
27	VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0069		159415	13688	
28 осим 288	IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0070	34	45674	29359	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0042 + 0043)	0071		21685428	18218743	0
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0072		50193	65084	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20___,	Почетно стање 01.01.20___,
1	2	3	4	5	6	7
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0411 - 0412 + 0413 + 0414 + 0415 - 0416 + 0417 + 0420 - 0421) ≥ 0 = (0071 - 0424 - 0441 - 0442)	0401	36	18829811	17017516	
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (0403 + 0404 + 0405 + 0406 + 0407 + 0408 + 0409 + 0410)	0402		1884234	1884234	0
300	1. Акцијски капитал	0403	35	1865984	1865984	
301	2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу	0404				
302	3. Улози	0405				
303	4. Државни капитал	0406				
304	5. Друштвени капитал	0407				
305	6. Задружни удели	0408				
306	7. Емисиона премија	0409		13371	13371	
309	8. Остали основни капитал	0410		4879	4879	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0411				
047 и 237	III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ	0412				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0413		1282231	1282231	
330	V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	0414				
33 осим 330	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (потражна салда рачуна групе 33 осим 330)	0415		744		
33 осим 330	VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА (дуговна салда рачуна групе 33 осим 330)	0416				
34	VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0418 + 0419)	0417		15451334	13916282	0
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0418		13338261	11623128	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0419		2113073	2293154	
	IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0420		276499		
35	X. ГУБИТАК (0422 + 0423)	0421		65231	65231	0
350	1. Губитак ранијих година	0422		65231	65231	
351	2. Губитак текуће године	0423				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ (0425 + 0432)	0424		151547	75453	0

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0426 + 0427 + 0428 + 0429 + 0430 + 0431)	0425	37	145637	69529	0
400	1. Резервисања за трошкове у гарантном року	0426				
401	2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава	0427				
403	3. Резервисања за трошкове реструктурирања	0428				
404	4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0429		45574		
405	5. Резервисања за трошкове судских спорова	0430		94628	69529	
402 и 409	6. Остала дугорочна резервисања	0431		5435		
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0433 + 0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0432	38	5910	5924	0
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0433				
411	2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима	0434			5924	
412	3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима	0435				
413	4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана	0436				
414	5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	0437		5910		
415	6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству	0438				
416	7. Обавезе по основу финансијског лизинга	0439				
419	8. Остале дугорочне обавезе	0440				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0441		6208	5761	
42 до 49 (осим 498)	Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0443 + 0450 + 0451 + 0459 + 0460 + 0461 + 0462)	0442		2697862	1120013	0
42	I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448 + 0449)	0443	39	0	2950	0
420	1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица	0444				
421	2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица	0445				
422	3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи	0446				
423	4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству	0447				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање ____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
427	5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји	0448				
424, 425, 426 и 429	6. Остале краткорочне финансијске обавезе	0449			2950	
430	II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0450		31937	39296	
43 осим 430	III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0452 + 0453 + 0454 + 0455 + 0456 + 0457 + 0458)	0451	40	2466304	712006	0
431	1. Додављачи - матична и зависна правна лица у земљи	0452				
432	2. Додављачи - матична и зависна правна лица у иностранству	0453		908930	138724	
433	3. Додављачи - остала повезана правна лица у земљи	0454				
434	4. Додављачи - остала повезана правна лица у иностранству	0455		538290	35168	
435	5. Додављачи у земљи	0456		735287	454724	
436	6. Додављачи у иностранству	0457		283761	66765	
439	7. Остале обавезе из пословања	0458		36	16625	
44, 45 и 46	IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0459	41	143181	254202	
47	V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	0460		5075	44795	
48	VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	0461	42	32855	58406	
49 осим 498	VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0462	43	18510	8358	
	D. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0412 + 0416 + 0421 - 0420 - 0417 - 0415 - 0414 - 0413 - 0411 - 0402) ≥ 0 = (0441 + 0424 + 0442 - 0071) ≥ 0	0463				
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (0424 + 0442 + 0441 + 0401 - 0463) ≥ 0	0464		21685428	18218743	
89	E. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0465	44	50193	65084	

у Београд
 дана 28-03-2019 године

Законски заступник

[Својеручни потпис]

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
60 до 65, осим 62 и 63	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1009 + 1016 + 1017)	1001		10511915	8824584
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004 + 1005 + 1006 + 1007+ 1008)	1002	5	652371	397475
600	1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1003			
601	2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1004			
602	3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1005			
603	4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1006		9842	3487
604	5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1007		629436	385188
605	6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1008		13093	8800
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1010 + 1011 + 1012 + 1013 + 1014 + 1015)	1009	6	9630865	8282288
610	1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту	1010			
611	2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту	1011			
612	3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту	1012			
613	4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту	1013		1475545	1351855
614	5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1014		7701371	6562607
615	6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту	1015		453949	367826
64	III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	1016			
65	IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1017	7	228679	144821

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА				
50 до 55, 62 и 63	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1019 - 1020 - 1021 + 1022 + 1023 + 1024 + 1025 + 1026 + 1027 + 1028 + 1029) ≥ 0	1018		8201281	6679372
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1019	9	698226	415608
62	II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1020	8	19654	13861
630	III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1021		497370	68691
631	IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА	1022		554075	25222
51 осим 513	V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1023	10	1132035	940937
513	VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1024	11	2413072	2171994
52	VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	1025	12	1111644	979395
53	VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1026	13	981582	728475
540	IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1027	14	1109756	923792
541 до 549	X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА	1028	15	53000	19346
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1029	16	664915	557155
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1018) ≥ 0	1030		2310634	2145212
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1018 - 1001) ≥ 0	1031			
66	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1033 + 1038 + 1039)	1032	17	84795	101075
66, осим 662, 663 и 664	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1034 + 1035 + 1036 + 1037)	1033		4014	22607
660	1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица	1034			
661	2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица	1035			
665	3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1036			
669	4. Остали финансијски приходи	1037		4014	22607
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)	1038		56047	43128
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1039		24734	35340
56	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1041 + 1046 + 1047)	1040	18	40359	274130
56, осим 562, 563 и 564	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1042 + 1043 + 1044 + 1045)	1041		3512	32930
560	1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима	1042			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
561	2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима	1043			
565	3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата	1044			
566 и 569	4. Остали финансијски расходи	1045		3512	32930
562	II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1046		154	162
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)	1047		36693	241038
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1040)	1048		44436	
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1040 - 1032)	1049			173055
683 и 685	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1050	19		536969
583 и 585	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1051	20	28730	7311
67 и 68, осим 683 и 685	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1052	21	77025	54430
57 и 58, осим 583 и 585	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1053	22	29425	32570
	Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1030 - 1031 + 1048 - 1049 + 1050 - 1051 + 1052 - 1053)	1054		2373940	2523675
	Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1031 - 1030 + 1049 - 1048 + 1051 - 1050 + 1053 - 1052)	1055			
69-59	М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1056	23	10841	8943
59-69	Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1057			
	Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1054 - 1055 + 1056 - 1057)	1058		2384781	2532618
	О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1055 - 1054 + 1057 - 1056)	1059			
	П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1060	24	286702	273100
део 722	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1061	24	78	
део 722	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1062	24	15225	33636
723	Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1063			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	С. НЕТО ДОБИТАК (1058 - 1059 - 1060 - 1061 + 1062 - 1063)	1064		2113226	2293154
	Т. НЕТО ГУБИТАК (1059 - 1058 + 1060 + 1061 - 1062 + 1063)	1065			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1066		154	
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1067		2113072	2293154
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАЊИНСКИМ УЛАГАЧИМА	1068			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА ВЕЋИНСКОМ ВЛАСНИКУ	1069			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1070		2	2
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1071			
у <u>Београд</u>				Законски заступник	
дана <u>28-03-2019</u> године					

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за приватна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIĆA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1064)	2001	24	2113226	2293154
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1065)	2002			
	B. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			439107
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011		744	
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добаци	2013			
	б) губици	2014			
336	3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добаци	2015			
	б) губици	2016			
337	4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају				
	а) добаци	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019		744	
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			439107
	III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021) ≥ 0	2022		744	
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021) ≥ 0	2023			439107
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2022 - 2023) ≥ 0	2024		2113970	1854047
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2023 - 2022) ≥ 0	2025			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2027 + 2028) = АОП 2024 ≥ 0 или АОП 2025 > 0	2026		2113970	1854047
	1. Приписан већинским власницима капитала	2027		2113816	1854047
	2. Приписан власницима који немају контролу	2028		154	

у Београд
 дана 28-03-2019 године

Законски заступник
Marko Petrović

Образац прописан Правилником о садржини и форми обрзаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

KONSOLIDOVANI

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIKA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала						
		30		31		32		
		АОП	Основни капитал	АОП	Уписани а неуплаћени капитал	АОП	Резерве	
1	2		3		4		5	
	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
1	а) дуговни салдо рачуна	4001		4019		4037		
	б) потражни салдо рачуна	4002	1884234	4020		4038	1282231	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
2	а) исправке на дуговној страни рачуна	4003		4021		4039		
	б) Исправке на потражној страни рачуна	4004		4022		4040		
	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____							
3	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4005		4023		4041		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4006	1884234	4024		4042	1282231	
	Промене у претходној _____ години							
4	а) промет на дуговној страни рачуна	4007		4025		4043		
	б) промет на потражној страни рачуна	4008		4026		4044		
	Стање на крају претходне године 31.12. _____							
5	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4009		4027		4045		
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4010	1884234	4028		4046	1282231	
	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика							
6	а) исправке на дуговној страни рачуна	4011		4029		4047		
	б) исправке на потражној страни рачуна	4012		4030		4048		
	Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. _____							
7	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4013		4031		4049		
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4014	1884234	4032		4050	1282231	

Редни број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	30	АОП	31	АОП	32
			Основни капитал		Уписани а неуплаћени капитал		Резерве
1	2		3		4		5
	Промене у текућој _____ години						
8	а) промет на дуговој страни рачуна	4015		4033		4051	
	б) промет на потражној страни рачуна	4016	276499	4034		4052	
	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4017		4035		4053	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4018	2160733	4036		4054	1282231

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) дуговни салдо рачуна	4055	65231	4073		4091	
	б) потражни салдо рачуна	4056		4074		4092	11531184
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4057		4075		4093	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4058		4076		4094	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1a + 2a - 2б) \geq 0$	4059	65231	4077		4095	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2a + 2б) \geq 0$	4060		4078		4096	11531184
4	Промене у претходној ____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4061		4079		4097	259165
	б) промет на потражној страни рачуна	4062		4080		4098	2644263
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____						
	а) дуговни салдо рачуна ($3a + 4a - 4б) \geq 0$	4063	65231	4081		4099	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4a + 4б) \geq 0$	4064		4082		4100	13916282
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4065		4083		4101	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4066		4084		4102	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5a + 6a - 6б) \geq 0$	4067	65231	4085		4103	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6a + 6б) \geq 0$	4068		4086		4104	13916282

Редни Број	ОПИС	Компоненте капитала					
		АОП	35	АОП	047 и 237	АОП	34
			Губитак		Откупљене сопствене акције		Нераспоређени добитак
1	2		6		7		8
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4069		4087		4105	578020
	б) промет на потражној страни рачуна	4070		4088		4106	2113072
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4071	65231	4089		4107	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4072		4090		4108	15451334

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	330	АОП	331	АОП	332
			Ревалоризационе резерве		Актуарски добици или губици		Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала
1	2		9		10		11
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01.____						
	а) дуговни салдо рачуна	4109		4127		4145	
	б) потражни салдо рачуна	4110	439107	4128		4146	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4111		4129		4147	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4112		4130		4148	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (1а + 2а - 2б) ≥ 0	4113		4131		4149	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (1б - 2а + 2б) ≥ 0	4114	439107	4132		4150	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4115	439107	4133		4151	
	б) промет на потражној страни рачуна	4116		4134		4152	
5	Стање на крају претходне године 31.12. ____						
	а) дуговни салдо рачуна (3а + 4а - 4б) ≥ 0	4117		4135		4153	
	б) потражни салдо рачуна (3б - 4а + 4б) ≥ 0	4118		4136		4154	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4119	0	4137		4155	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4120		4138		4156	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. ____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна (5а + 6а - 6б) ≥ 0	4121		4139		4157	
	б) кориговани потражни салдо рачуна (5б - 6а + 6б) ≥ 0	4122	0	4140		4158	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата						
		330		331		332		
		АОП	Ревалоризационе резерве	АОП	Актуарски добици или губици	АОП	Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала	
1	2		9		10		11	
	Промене у текућој _____ години							
8	а) промет на дуговној страни рачуна	4123	0	4141		4159		
	б) промет на потражној страни рачуна	4124		4142		4160		
	Стање на крају текуће године 31.12. _____							
9	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4125		4143		4161		
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4126	0	4144		4162		

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	АОП	334 и 335	АОП	336
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштва		Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја		Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01._____						
	а) дуговни салдо рачуна	4163		4181		4199	
	б) потражни салдо рачуна	4164		4182		4200	
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4165		4183		4201	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4166		4184		4202	
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(1a + 2a - 26) \geq 0$	4167		4185		4203	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(16 - 2a + 26) \geq 0$	4168		4186		4204	
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4169		4187		4205	
	б) промет на потражној страни рачуна	4170		4188		4206	
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна $(3a + 4a - 46) \geq 0$	4171		4189		4207	
	б) потражни салдо рачуна $(36 - 4a + 46) \geq 0$	4172		4190		4208	
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4173		4191		4209	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4174		4192		4210	
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна $(5a + 6a - 66) \geq 0$	4175		4193		4211	
	б) кориговани потражни салдо рачуна $(56 - 6a + 66) \geq 0$	4176		4194		4212	

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата					
		АОП	333	334 и 335	336		
			Добици или губици по основу удела у осталом добитку или губитку придружених друштава	АОП	Добици или губици по основу иностраног пословања и прерачуна финансијских извештаја	АОП	Добици или губици по основу хеџинга новчаног тока
1	2		12		13		14
8	Промене у текућој _____ години						
	а) промет на дуговој страни рачуна	4177		4195		4213	
	б) промет на потражној страни рачуна	4178		4196	744	4214	
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 86) ≥ 0	4179		4197		4215	
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 86) ≥ 0	4180		4198	744	4216	

Ре дни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		АОП	Укупан капитал [Σ (ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ (ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	АОП	Губитак изнад капитала [Σ (ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ (ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		337					
		АОП	Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају				
1	2		15		16		17
1	Почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) дуговни салдо рачуна	4217		4235	15071525	4244	
	б) потражни салдо рачуна	4218					
2	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4219		4236		4245	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4220					
3	Кориговано почетно стање претходне године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($1а + 2а - 2б \geq 0$)	4221		4237	15071525	4246	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($1б - 2а + 2б \geq 0$)	4222					
4	Промене у претходној _____ години						
	а) промет на дуговној страни рачуна	4223		4238	1945991	4247	
	б) промет на потражној страни рачуна	4224					
5	Стање на крају претходне године 31.12. _____						
	а) дуговни салдо рачуна ($3а + 4а - 4б \geq 0$)	4225		4239	17017516	4248	
	б) потражни салдо рачуна ($3б - 4а + 4б \geq 0$)	4226					
6	Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика						
	а) исправке на дуговној страни рачуна	4227		4240		4249	
	б) исправке на потражној страни рачуна	4228					
7	Кориговано почетно стање текуће године на дан 01.01. _____						
	а) кориговани дуговни салдо рачуна ($5а + 6а - 6б \geq 0$)	4229		4241	17017516	4250	
	б) кориговани потражни салдо рачуна ($5б - 6а + 6б \geq 0$)	4230					

Редни број	ОПИС	Компоненте осталог резултата		Укупан капитал [Σ(ред 16 кол 3 до кол 15) - Σ(ред 1а кол 3 до кол 15)] ≥ 0	Губитак изнад капитала [Σ(ред 1а кол 3 до кол 15) - Σ(ред 16 кол 3 до кол 15)] ≥ 0
		АОП	337 Добици или губици по основу ХОВ расположивих за продају		
1	2		15	16	17
8	Промене у текућој _____ години				
	а) промет на дуговој страни рачуна	4231		4242	1812295
	б) промет на потражној страни рачуна	4232			4251
9	Стање на крају текуће године 31.12. _____				
	а) дуговни салдо рачуна (7а + 8а - 8б) ≥ 0	4233		4243	18829811
	б) потражни салдо рачуна (7б - 8а + 8б) ≥ 0	4234			4252
у <u>Београд</u> , дана <u>28-03-2019</u> године				Законски заступник <u>Marko Potoc</u>	

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIČA)

Седиште Београд (Раковица), Бањички пут 62

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

за период од 01.01.2018. до 31.12.2018. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 3)	3001	11770339	9722015
1. Продаја и примљени аванси	3002	11751647	9676985
2. Примљене камате из пословних активности	3003	3128	75
3. Остали приливи из редовног пословања	3004	15564	44955
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 5)	3005	9488051	7362169
1. Исплате добављачима и дати аванси	3006	7017262	5593972
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3007	1150747	970972
3. Плаћене камате	3008	22	36
4. Порез на добитак	3009	343872	25594
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	3010	976148	771595
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I-II)	3011	2282288	2359846
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II-I)	3012		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3013	3192301	51359
1. Продаја акција и удела (нето приливи)	3014		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3015	14705	8458
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	3016	3124327	
4. Примљене камате из активности инвестирања	3017	53269	42901
5. Примљене дивиденде	3018		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3019	4439352	3146564
1. Куповина акција и удела (нето одливи)	3020	2953104	
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3021	1469450	907811
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	3022	16798	2238753
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I-II)	3023		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II-I)	3024	1247051	3095205

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 5)	3025	0	0
1. Увећање основног капитала	3026		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)	3027		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	3028		
4. Остале дугорочне обавезе	3029		
5. Остале краткорочне обавезе	3030		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 6)	3031	518329	259152
1. Откуп сопствених акција и удела	3032		
2. Дугорочни кредити (одливи)	3033		
3. Краткорочни кредити (одливи)	3034		
4. Остале обавезе (одливи)	3035		
5. Финансијски лизинг	3036		
6. Исплаћене дивиденде	3037	518329	259152
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I-II)	3038		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II-I)	3039	518329	259152
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3013 + 3025)	3040	14962640	9773374
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3005 + 3019 + 3031)	3041	14445732	10767885
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3040 - 3041)	3042	516908	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3041 - 3040)	3043		994511
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3044	857497	2036859
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3045	10992	15490
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3046	20588	200341
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3042 - 3043 + 3044 + 3045 - 3046)	3047	1364809	857497

у Београд,
 дана 28-03-2019 године

Законски заступник

Handwritten signature

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Службени гласник РС", бр. 95/2014 и 144/2014)

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske
izveštaje za 2018.godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Matično društvo“ ili „Preduzeće“) akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Matično društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji sa učešćem u kapitalu od 81,93%.

Matično društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658.

Sedište Matičnog društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Grupa u svome sastavu ima zavisna preduzeća i to: Messer GTM, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenic, Bosna i Hercegovina i Messer Albagas, Tirana, Albanija, Messer Slovenija Ruše, Republika Slovenija

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisno preduzeće	Adresa
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Petrovo,	Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, BIH
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Slovenija, Ruše	Jugova 20, Ruše

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine bio je sledeći:

Društvo	31. decembar 2018.	31. decembar 2017.
Messer Tehnogas, Beograd	347	349
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	8	8
Messer BH Gas, Petrovo	27	28
Messer Albagaz, Tirana	23	23
Messer Slovenija, Ruše	103	
Ukupno	508	408

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Grupa vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS 62/2013) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, privredna društva sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Grupa je u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine osnovni tekstovi MRS, odnosno MSFI, izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda u obliku u kojem su izdati i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da jon sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-896/2014-16 od 13. marta 2014. godine, koje je objavljeno u Službenom glasniku RS br. 35 od 27. marta 2014. godine. Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2014. godine. Izmenjeni ili izdati MSFI i tumačenja standarda, nakon ovog datuma, nisu prevedeni i objavljeni, pa stoga nisu ni primenjeni prilikom sastavljanja priloženih finansijskih izveštaja.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS 95/2014 i 144/2014), koji propisuje primenu seta finansijskih izveštaja, čija forma i sadržina nije u potpunosti usaglašena sa zahtevima MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 28.03.2019., a pojedinačni finansijski izveštaji su usvojeni 14.01.2019.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti, osim za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju koja se vrednuju po fer vrednosti.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta Grupe i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Preduzeća, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5. i 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja i obezvređenje istih;
- Napomena 3.4 – Obezvređenje finansijskih sredstava;
- Napomena 3.10 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova;

2.5. Promene u računovodstvenoj politici

Grupa nije imalo promene u računovodstvenoj politici u 2018. godini.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike date u nastavku Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima prezentiranim u ovim pojedinačnom finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

Grupa

Grupi čine Matično društvo i zavisna lica gde je Društvo 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica;
- Messer BH Gas, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenici;
- Messer Albagaz, Tirana, Albanija;

kao i društva čiji je Matično društvo vlasnik sa 98,57%

- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija.

Zavisna pravna lica

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom Društva. Kontrola postoji kada Društvo ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Zajednička ulaganja

Zajednička ulaganja su oni entiteti nad čijim aktivnostima Grupa vrši zajedničku kontrolu uspostavljenu ugovorom i kod kojih odlučuje konsenzusom o njihovoj poslovnoj i finansijskoj politici. Grupa zajednička ulaganja vrednuje metodom udela. Grupa nema zajedničko ulaganje u periodima prezentiranim u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nerealizovani gubici isključeni su na isti način kao i nerealizovani dobitci, ali samo do iznosa do kog nema dokaza o obezvređenju.

Poslovne kombinacije sa entitetima pod zajedničkom kontrolom (entiteti unutar Messer grupe)

Poslovna kombinacija u kojoj učestvuju entiteti ili poslovanja pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj sve entitete ili poslovanja koji se kombinuju, u krajnjoj instanci kontroliše ista strana ili strane pre i posle poslovne kombinacije i ta kontrola nije prolazna. U poslovnim kombinacijama sa entitetima pod zajedničkom kontrolom u kojima se Matično preduzeće javlja u ulozi sticaoca, Grupa primenjuje računovodstvenu politiku knjigovodstvene vrednosti za uključivanje imovine i obaveza stečenog zavisnog društva u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Razlika između iznosa plaćenog za sticanje učešća i knjigovodstvene vrednosti prepoznatljive imovine i obaveza entiteta u kome je učešće stečeno, iskazuje su okviru konsolidovanog kapitala Grupe na teret ili u korist neraspoređenog dobitka. Usvojena računovodstvena politika konzistentno se primenjuje u izveštajnim periodima Grupe.

3.2. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja (“going concern” konceptom), koji podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

3.3. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključen u konsolidaciju u odnosu na EUR:

Valuta	Prosečni 2018.	31.12.2018.	Prosečni 2017.	31.12.2017.
EUR	118,2752	118,1946	121,4027	118,4727
USD	-	103,3893	-	99,1155
CHF	-	104,9779	-	101,2847
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	127,58	123,42	134,13	132,95

3.4. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha

Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Sredstva u ovoj kategoriji su klasifikovana kao tekuća sredstva. Na dan 31.

revalorizacionih rezervi Grupe. Učešća u kapitalu za koje ne postoji aktivno tržište vrednovana su po nabavnoj vrednosti.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima nameru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Grupa odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeća kraći od 12 meseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha inicijalno se priznaju po fer vrednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koja se drže do dospeća, vrednuju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Grupa vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na prilik gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenese na drugoga. Svako pravo po prenetoj finansijskoj aktivni, kreirano ili zadržano od strane Grupe, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrednostima

Amortizovana vrednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjeno za otplatu glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrednosti

Fer vrednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmenjeno, ili obaveza izmirena, između obaveštenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije.

Fer vrednost se određuje primenom dostupnih tržišnih informacija na dan izveštavanja i ostalih modela vrednovanja koje Grupa koristi.

Fer vrednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospeće, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Rukovodstvo je mišljenja da usled prirode poslovanja Grupe i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Grupa obračunava obezvredenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju, jer kupci nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezvređivanja za sumnjiva potraživanja, Grupa se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Sva potraživanja koja su u kašnjenju više od 60 dana, kao i za sva ostala potraživanja za koja se proceni da su nenaplativa, formira se ispravka vrednosti u punom iznosu dospelih, a nenaplaćenih potraživanja.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti donosi Izvršni direktor Grupe.

Otpis potraživanja od kupaca se vrši pod uslovom da su potraživanja prethodno bila uključena u prihode Grupe, da je potraživanje u knjigama Grupe otpisano kao nenaplativo i da Grupa nije moglo da naplati potraživanje sudskim putem. Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca donosi Izvršni direktor Grupe.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenim valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Ostala nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, softveri se amortizuju putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope 33,33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

decembra 2018. godine Grupa nema finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promene u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Kredit i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja se sastoje od potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostalih potraživanja.

Potraživanja od kupaca su iskazana po faktornoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste, kao i za ispravku vrednosti koja je zasnovana na proceni naplativosti pojedinačnog potraživanja. Ispravka vrednosti se formira za ona potraživanja za koje postoji objektivan dokaz da su obezvređena, odnosno za koja rukovodstvo Grupe procenjuje da se ne mogu naplatiti u punom iznosu, i ista se evidentira kao rashod u bilansu uspeha perioda kada je procena izvršena.

Kratkoročni finansijski plasmani se sastoje od tekućih dospeća dugoročnih kredita odobrenih pravnim licima.

Dugoročni krediti obuhvataju dugoročne stambene kredite date radnicima. Dugoročni krediti se inicijalno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno u visini datih sredstava. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za eventualnu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja. U slučaju kada se proceni da postoji objektivan dokaz da su krediti obezvređeni, Grupa vrši procenu nadoknadivog iznosa kredita, a iznos gubitka nastao po osnovu umanjenja vrednosti plasmana evidentira se u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U bilansu tokova gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospećem do 3 meseca.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao kredit i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeća ili finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usled promene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrednosti primenom metoda efektivne kamatne stope.

Kod učešća u kapitalu postoji namera držanja u neodređenom periodu. Ova učešća mogu biti prodana u zavisnosti od potreba za likvidnošću ili u slučaju promene tržišnih cena.

Matično društvo ima učešća u kapitalu pravnih lica koja obuhvataju ulaganja u akcije pravnih lica i banaka. Ova ulaganja su vrednovana po fer vrednosti, kao hartije od vrednosti raspoložive za prodaju. Efekat promena vrednosti učešća u kapitalu, knjigovodstveno se obuhvata preko

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2018	Procenjeni vek trajanja u godinama	2017	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinsko zemljište	0,00%		0,00%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se daje u zakup klasifikuje se kao investicione nekretnine ako se kao takvo može posebno identifikovati, odnosno ako je njegov najveći deo dat u zakup, a beznačajan deo se odnosi za obavljanje njegove sopstvene delatnosti.

Početno i naknadno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine da bude veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne

proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.9. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Grupa je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Grupa, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2018. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2018. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.10. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini procenjenih izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

3.11. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Grupe, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.12. Prihodi

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada se značajni rizici i koristi koji proizilaze iz vlasništva nad proizvodima i robom prenesu na kupca. Prihodi od prodaje proizvoda i robe su iskazani po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od pružanja usluga se priznaju u obračunskom periodu u kome je usluga pružena i iskazuju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za odobrene popuste i porez na dodatu vrednost.

Prihodi od aktiviranja učinaka

U okviru prihoda od aktiviranja učinaka i robe, iskazuju se prihodi po osnovu upotrebe robe, proizvoda i usluga za nematerijalna ulaganja, za osnovna sredstva, za materijal, za prirast osnovnog stada i za sopstveni transport nabavke materijala i robe.

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobici po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobici po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobici od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.13. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.14. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% (Republika Slovenija 19%, Bosna i Hercegovina 10%, Albanija 15%) na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i

opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.15. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2018. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	151.525	-	-	1.213.284	1.364.809
Potraživanja	690.493	-	-	2.799.721	3.490.214
Kratkoročni finansijski plasmani	1.981.887	-	-	542.919	2.524.806
Učešće u kapitalu	-	-	-	67.001	67.001
Dugoročni plasmani	174.101	-	-	112.053	286.154
Ostala potraživanja	86.400	-	7.335	279.798	373.533
Ukupno	3.084.406	-	7.335	5.014.776	8.106.517
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	582.345	-	83.158	1.800.801	2.466.304
Dugoročne obaveze	-	-	-	5.910	5.910
Ostale obaveze	6.383	-	-	225.175	231.558
Ukupno	588.728	-	83.158	2.031.886	2.703.772
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2018.	2.495.678	-	(75.823)	2.982.890	5.402.745

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembar 2017. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	272.013	-	-	585.484	857.497
Potraživanja	788.317	-	-	1.768.590	2.556.907
Kratkoročni finansijski plasmani	4.442.726	-	-	1.116.196	5.558.922
Učešće u kapitalu	-	-	-	2.800	2.800
Dugoročni plasmani	219.174	-	396	221.685	441.255
Ostala potraživanja	-	-	-	304.686	304.686
Ukupno	5.722.230	-	396	3.999.441	9.722.067
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	2.950	2.950
Obaveze iz poslovanja	284.334	1.924	2.973	422.775	712.006
Dugoročne obaveze	-	-	-	5.924	5.924
Ostale obaveze	17.771	-	-	387.286	405.057
Ukupno	302.105	1.924	2.973	818.935	1.125.937
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2017.	5.420.125	(1.924)	(2.577)	3.180.506	8.596.130

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2018	2017
Finansijska sredstva	2.706.062	5.779.058
Finansijske obaveze	5.910	8.874
Razlika	2.700.152	5.770.184
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	1.364.809	857.497
Finansijske obaveze	-	-
Razlika	1.364.809	857.497

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2018. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.364.809	-	-	-	1.364.809
Potraživanja	2.929.035	561.179	-	-	3.490.214
Kratkoročni finansijski plasmani	2.524.175	631	-	-	2.524.806
Učešće u kapitalu	-	-	-	67.001	67.001
Dugoročni plasmani	-	-	14.308	271.846	286.154
Ostala potraživanja	348.931	24.602	-	-	373.533
Ukupno	7.166.950	586.412	14.308	338.847	8.106.517
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	-
Obaveze iz poslovanja	2.388.634	77.670	-	-	2.466.304
Dugoročne obaveze	-	-	5.910	-	5.910
Ostale obaveze	136.159	-	95.399	-	231.558
Ukupno	2.524.793	77.670	101.309	-	2.703.772
Ročna neusklađenost na dan					
31.12.2018.	4.642.157	508.742	(87.001)	338.847	5.402.745

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2017. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	857.497	-	-	-	857.497
Potraživanja	2.179.633	377.274	-	-	2.556.907
Kratkoročni finansijski plasmani	5.558.288	634	-	-	5.558.922
Učešća u kapitalu	-	-	-	2.800	2.800
Dugoročna potraživanja	-	-	335.751	105.504	441.255
Ostala potraživanja	294.057	10.629	-	-	304.686
Ukupno	8.889.475	388.537	335.751	108.304	9.722.067
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.950	-	-	2.950
Obaveze iz poslovanja	707.694	4.312	-	-	712.006
Dugoročne obaveze	-	-	5.924	-	5.924
Ostale obaveze	387.828	-	17.229	-	405.057
Ukupno	1.095.522	7.262	23.153	-	1.125.937
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2017.	7.793.953	381.275	312.598	108.304	8.596.130

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Grupa od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Maksimalna izloženost Grupe po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018	2017
Kupci u zemlji - bruto	4.023.469	3.090.899
Kupci u inostranstvu	891.035	812.781
- Evro zona	862.627	784.362
- ostali bruto	28.408	28.419
Ispravka vrednosti kupaca	(1.424.290)	(1.346.773)
Ukupno	3.490.214	2.556.907

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018		2017	
	Bruto	Ispravka vrednosti	Bruto	Ispravka vrednosti
Individualna procena ispravke	610.357	62.349	-	-
Nedospela potraživanja	1.939.991	-	1.490.287	-
Docnja od 0-30 dana	420.269	510	388.550	757
Docnja od 31-60 dana	255.668	3.438	178.318	1.344
Docnja od 61-90dana	151.637	57.986	126.453	28.859
Docnja od 91-180 dana	140.074	43.676	134.700	49.039
Docnja od 181-360 dana	136.345	41.141	253.873	45.625
Docnja preko 360	1.260.162	1.215.189	1.331.497	1.221.149
Ukupno	4.914.504	1.424.290	3.903.680	1.346.773

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018	2017
Stanje 01. januara	1.346.773	1.880.937
Prva konsolidacija Messer Slovenija	48.787	-
Povećanje	28.730	7.311
Kursne razlike	-	(4.507)
Smanjenje	-	536.969
Stanje 31. decembra	1.424.290	1.346.773

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Grupe.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2018	2017
Ukupne obaveze	2.855.617	1.201.227
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	1.364.809	857.497
Neto dugovanja	1.490.808	343.730
Kapital - Ukupno	18.829.811	17.017.516
Koeficijent zaduženosti	0,079	0,020

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Grupa smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	9.842	3.487
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	629.436	385.188
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	13.093	8.800
Ukupno	652.371	397.475

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.475.545	1.351.855
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	7.701.371	6.562.607
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	453.949	367.826
Ukupno	9.630.865	8.282.288

7. DRUGI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihodi od zakupnina	207.321	117.838
Ostali poslovni prihod	21.358	26.983
Ukupno	228.679	144.821

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihod od aktiviranja robe	3.209	1.713
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	16.445	12.148
Ukupno	19.654	13.861

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2018	2017
Nabavna vrednost prodate robe	698.226	415.608
Ukupno	698.226	415.608

10. TROŠKOVI MATERIJALA

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi materijala za izradu	940.597	768.997
Troškovi ostalog materijala	54.019	15.230
Troškovi rezervnih delova	119.769	138.154
Troškovi alata i sitnog inventara	17.650	18.556
Ukupno	1.132.035	940.937

11. TROŠKOVI ENERGIJE I GORIVA

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi energije	2.295.695	2.059.479
Troškovi goriva	72.341	73.482
Troškovi ostalo	45.036	39.033
Ukupno	2.413.072	2.171.994

12. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	836.334	750.270
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	158.004	139.516
Troškovi naknada po ugovoru o delu	23.428	22.125
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	11.717	5.213
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	18.278	12.993
Troškovi naknade fizičkim licima	1.621	1.308
Ostali lični rashodi i naknade	62.262	47.970
Ukupno	1.111.644	979.395

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi transportnih usluga	646.066	475.508
Troškovi usluga održavanja	124.508	113.497
Troškovi zakupnina	57.657	17.514
Troškovi sajma	1.446	1.146
Troškovi reklame i propagande	18.489	14.626
Troškovi ostalih usluga	133.416	106.184
Ukupno	981.582	728.475

Najveći deo ostalih troškova čine troškovi stručnog osposobljavanja radnika, troškovi špedicije, troškovi obezbeđenja u iznosu od RSD 35.018 hiljada (2017: RSD 32.462 hiljada).

14. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2018	2017
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.093.000	915.268
Nematerijalnih ulaganja	16.756	8.524
Ukupno	1.109.756	923.792

15. TROŠKOVI DUGOROČNIH REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi dugoročnih rezervisanja	53.000	19.346
Ukupno	53.000	19.346

16. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2018	2017
Troškovi neproizvodnih usluga	501.179	462.248
Troškovi reprezentacije	16.971	10.575
Troškovi premija osiguranja	31.156	27.145
Troškovi platnog prometa	7.683	6.131
Troškovi članarina	3.229	2.028
Troškovi poreza	29.363	26.475
Ostali nematerijalni troškovi	75.334	22.553
Ukupno	664.915	557.155

Najveći deo troškova neproizvodnih usluga čine troškovi licenci u iznosu od RSD 155.554 hiljada (2017: RSD 151.040 hiljada).

17. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Finansijski prihodi iz odnosa sa povezanim licima:		
matična i zavisna pravna lica		
ostala povezana lica		
Prihodi od kamata	56.047	43.128
Prihodi od učešća u dobitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Pozitivne kursne razlike:		
kursne razlike	24.629	35.340
efekti valutne klauzule	105	-
Ostali finansijski prihodi	4.014	22.607
Ukupno	84.795	101.075

18. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Finansijski rashodi iz odnosa sa povezanim licima:		
matična i zavisna pravna lica	-	-
ostala povezana lica	-	-
Rashodi kamata	154	162
Rashodi od učešća u gubitku pridruženih pravnih lica i zajedničkih poduhvata	-	-
Negativne kursne razlike:		
kursne razlike	36.693	241.038
efekti valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski rashodi	3.512	32.930
Ukupno	40.359	274.130

19. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2018	2017
Prihodi od usklađenja vrednosti potraživanja	-	536.969
Ukupno	-	536.969

U 2017. godini prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja su nastali zbog smanjenje ispravke vrednosti potraživanja od kupaca.

20. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE

U hiljadama RSD	2018	2017
Obezvredenje potraživanja	28.730	7.311
Ukupno	28.730	7.311

21. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	22.366	11.793
Dobici od prodaje materijala	1.171	2.699
Viškovi	17.940	26.766
Naplaćena otpisana potraživanja	16.945	-
Prihodi od smanjenja obaveza	251	1.411
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	7.234	10.599
Ostali prihodi	11.118	1.162
Prihod od usklađivanja vrednosti potraživanja		
Ukupno	77.025	54.430

22. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2018	2017
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	10.601	7.557
Gubici od prodaje materijala	1.845	-
Manjkovi	1.136	1.904
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	2.847	6.703
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	678	2.912
Ostali nepomenuti rashodi	12.318	13.494
Ukupno rashodi	29.425	32.570

23. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	18.466	16.383
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	(7.625)	(7.440)
Ukupno dobitak	10.841	8.943

24. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2018	2017
Tekući poreski rashodi	286.702	273.100
Odloženi poreski rashodi	78	-
Odloženi poreski prihodi	(15.225)	(33.636)
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	271.555	239.464

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2018	2017
Dobit pre oporezivanja	2.384.781	2.532.618
Obračunati porez po stopi od 15%	357.717	379.893
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Efekti poreskih stopa u stranim jurisdikcijama	(18.337)	(16.335)
Razlika između obračuna računovodstvene i poreske amortizacije	17.463	19.672
Ostale trajne razlike	27.133	13.169
Poreska oslobođenja (iskorišćenje poreskih kredita)	(97.274)	(123.299)
Tekući poreski gubitak za koji nije priznat odloženi porez		
Obračunati tekući porez po umanjenju	286.702	273.100
Efekti odloženih poreza	(15.147)	(33.636)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha -poreski (prihod) /rashod	271.555	239.464
Efektivna poreska stopa	11%	9%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Grupa nije imala nepriznata poreska sredstva.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

U hiljadama RSD	2018			2017		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	87.927	(6.208)	81.719	68.733	(5.761)	62.972
Ostali poreski kredit						
Odložena poreska obaveza, neto	87.927	(6.208)	81.719	68.733	(5.761)	62.972

25. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti i licence	Ostala nemat. ulaganja	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 01.01.2017.godine	8.001	46.976	54.977
Povećanje u toku godine	-	17.416	17.416
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Prenos sa osnovnih sredstava	30.920	8.548	39.468
Zatvaranje datih avansa	-	-	-
Ostalo-kursne razlike	-	(203)	(203)
Stanje na dan 31.12.2017.	38.921	72.737	111.658
Prva konsolidacija Messer Slovenija	131.053	21.978	153.031
Povećanje u toku godine	2.695	-	2.695
Otuđenje i rashodovanje	(11)	-	(11)
Prenos	-	-	-
Zatvaranje datih avansa	-	-	-
Ostalo-kursne razlike	(87)	653	566
Stanje na dan 31.12.2018. godine	172.593	95.368	267.961
Ispravka vrednosti			
Stanje na dan 01.01.2017.godine	8.001	26.340	34.341
Amortizacija tekuće godine	3.565	4.959	8.524
Otuđenje i rashodovanje	-	-	-
Prenos sa drugih konta	10.279	(10.279)	-
Ostalo-obezvređenje	-	(9)	(9)
Stanje na dan 31.12.2017.	21.845	21.011	42.856
Prva konsolidacija Messer Slovenija	130.164	16.964	147.128
Amortizacija tekuće godine	5.538	11.218	16.756
Otuđenje i rashodovanje	(11)	-	(11)
Prenos sa drugih konta	-	-	-
Ostalo- kursne razlike	(85)	40	(45)
Stanje na dan 31.12.2018. godine	157.473	49.233	206.706
Sadašnja vrednost 31.12.2017.	17.076	51.726	68.802
Sadašnja vrednost 31.12.2018.	15.120	46.135	61.255

26. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Gradjevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine i postrojenja i oprema	Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	Ulaganja na tudim nekretninama i postrojenjima	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje na dan								
01.01.2017.godine	289.121	1.672.914	15.073.427	500	457.534	45.433	3.423	17.542.352
Povećanje u toku godine	-	9.791	345.378	-	512.102	313.469	-	1.180.740
Otuđenje i rashodovanje	-	(1.362)	(172.213)	-	-	-	-	(173.575)
Prenos	19.555	25.225	140.414	-	(54.989)	(169.673)	-	(39.468)
Ostalo-kursne razlike	(4.926)	(5.897)	(99.111)	-	(6.780)	-	-	(116.714)
Stanje na dan	303.750	1.700.671	15.287.895	500	907.867	189.229	3.423	18.393.335
Prva konsolidacija Messer Slovenija								
Povećanje u toku godine	321.107	869.991	4.113.654	-	39.644	-	-	5.344.396
Otuđenje i rashodovanje	(67)	(7.665)	(175.830)	-	(1.300)	152.676	-	2.623.886
Prenos	362	150.577	675.824	-	(503.659)	(323.104)	-	(184.862)
Ostalo-kursne razlike	12.006	7.420	15.377	-	(935)	-	-	33.868
Stanje na dan	637.158	2.758.517	21.500.494	500	1.291.730	18.801	3.423	26.210.623

Ispravka vrednosti									
Stanje 01.01.2017.godine	-	965.647	8.798.895	-	-	-	3.423	9.767.965	
Amortizacija tekuće godine	-	47.962	867.296	-	-	-	-	915.258	
Otuđenje i rashodovanje	-	(1.202)	(162.348)	-	-	-	-	(163.550)	
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-	-	-	-	-	
Kursne razlike	-	(1.828)	(56.915)	-	-	-	-	(58.743)	
Stanje na dan									
31.12.2017.godine	-	1.010.579	9.446.928	-	-	-	3.423	10.460.930	
Prva konsolidacija Messer Slovenija									
Amortizacija tekuće godine	-	288.742	1.727.736	-	-	-	-	2.016.478	
Otuđenje i rashodovanje	-	63.022	1.029.978	-	-	-	-	1.093.000	
Prenos sa drugih konta	-	(7.583)	(165.023)	-	-	-	-	(172.606)	
Ostalo- kursne razlike	-	-	-	-	-	-	-	-	
	-	2.083	3.712	-	-	-	-	5.795	
Stanje na dan									
31.12.2018. godine	-	1.356.843	12.043.331	-	-	-	3.423	13.403.597	
Sadašnja vrednost									
31.12.2017.	303.750	690.092	5.840.967	500	907.867	189.229	-	7.932.405	
Sadašnja vrednost									
31.12.2018.	637.158	1.401.674	9.457.163	500	1.291.730	18.801	-	12.807.026	

27. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018	2017
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	17.708	17.708
Nabavke u toku godine	-	-
Prenosi	-	-
Stanje na dan 31. decembra	17.708	17.708
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara .	17.708	17.698
Amortizacija u toku godine	-	10
Prenosi	-	-
Stanje na dan 31. decembar	17.708	17.708
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	-	-

28. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2018	2017
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-
Učešće u kapitalu Cryon Zaprešići	63.732	-
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	31.545	32.356
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	(28.276)	(29.556)
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	67.001	2.800

29. DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Ostali dugoročni plasmani	176.617	215.675
Ostali dugoročni finansijski plasmani bruto	176.617	215.675
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	(1.271)	(1.463)
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	175.346	214.212

Ostali dugoročni plasmani prevashodno se odnose na stambene kredite odobrene zaposlenima uz kamatnu stopu od 3 % godišnje.

30. ZALIHE

U hiljadama RSD	2018	2017
Materijal i rezervni delovi	181.186	145.005
Nedovršena proizvodnja	63.545	82.117
Gotovi proizvodi	59.621	60.311
Roba	189.920	106.443
Dati avansi	114.023	18.452
Stalna sredstva namenjena prodaji	14.408	14.408
Ukupno	622.703	426.736

31. POTRAŽIVANJA

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2018	2017
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	488.277	428.160
Kupci u zemlji	4.023.469	3.090.899
Kupci u inostranstvu	402.758	384.621
Bruto potraživanja od kupaca	4.914.504	3.903.680
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	(1.135.435)	(1.053.359)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(288.855)	(293.414)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.424.290)	(1.346.773)
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	488.277	428.160
Neto kupci u zemlji	2.888.034	2.037.540
Neto kupci u inostranstvu	113.903	91.207
Ukupno neto kupci	3.490.214	2.556.907

Druga potraživanja

U hiljadama RSD	2018	2017
Potraživanja za kamatu	1.234	-
Potraživanja od zaposlenih	5.836	1.078
Potraživanja za porez na dobit	36.157	6.632
Potraživanja od državnih organa	4.412	4.238
Potraživanja za naknadu štete	480	-
Ostala kratkoročna potraživanja	26.176	17.243
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(16.919)	(17.024)
Ostala potraživanja neto	57.376	12.167

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2018	2017
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	32.980	1.668
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	2.491.826	5.557.254
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	2.984	3.784
Isppravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(2.984)	(3.784)
Ukupno	2.524.806	5.558.922

Ostali kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od RSD 2.491.194 hiljada dinara odnose se na kratkoročno oročene depozite kod banaka u zemlji.

33. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

U hiljadama RSD	2018	2017
Hartije od vrednosti	304	366
Dinarski tekući računi	359.793	468.269
Blagajna	247	247
Devizni tekući računi	1.003.756	387.676
Ostala novčana sredstva	-	229
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno	709	710
Ukupno	1.364.809	857.497

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili „beoniu“ za dinarska sredstva ili je vezana za „eoniu“ ako se radi o deviznim sredstvima.

34. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Unapred plaćeni troškovi	26.194	11.109
Ostala AVR	19.480	18.250
Ukupno	45.674	29.359

35. OSNOVNI KAPITAL

Osnovni kapital Grupe se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2018. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Matičnog društva je Messer Group sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2018.

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer Group	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Grupu krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

36. KAPITAL

U hiljadama RSD	2018	2017
Aksijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	15.451.334	13.916.282
Gubitak	65.231	65.231
Učešće bez prava kontrole	276.499	-
Neralizovani dobiti povodom HOV	744	-
Ukupno	18.829.811	17.017.516

Učešće bez prava kontrole

Na osnovu odluke Odbora direktora i potpisanog ugovora o kupoprodaji udela od 7. avgusta 2018. godine, Matično društvo je steklo 91.24% vlasništva u društvu Messer Slovenija za iznos od EUR 25.020.541, otkupom postojećeg udela koji je bio u vlasništvu povezanog pravnog lica Messer Belgium N.V. Isplata kupoprodajne cene udela izvršena je tokom avgusta 2018. godine. Tokom novembra 2018. godine Matično društvo je unelo dodatan ulog u Messer Slovenija u formi dokapitalizacije u ukupnom iznosu od EUR 5.500.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine Matično društvo poseduje 98.47%.

Kretanje na poziciji učešća bez prava kontrole je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018
Vrednost učešća bez prava kontrole u trenutku akvizicije	276.345
Tekući rezultat koji pripada manjinskim akcionarima	154
Ukupno	276.499

37. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2018	2017
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	94.628	65.975
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	45.574	-
Ostala dugoročna rezervisanja	5.435	3.554
Ukupno	145.637	69.529

Na dan 31. decembra 2018. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Grupe.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2018. i 2017. godine bile su sledeće:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01.2017. godine	65.922
Dodatna rezervisanja	19.346
Iskorišćena rezervisanja	(3.303)
Ukidanje u korist prihoda	12.436
Stanje na dan 31.12.2017. godine	69.529
Prva konsolidacije Messer Slovenija	30.341
Dodatna rezervisanja	53.000
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	7.233
Stanje na dan 31.12.2018. godine	145.637

38. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2018	2017
Dugoročne obaveze prema povezanim licima	-	5.924
Ostale dugoročne obaveze	5.910	-
Ukupno	5.910	5.924

Dospeće navedenih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2018	2017
Period otplate do 1 godine	-	-
Period otplate od 1 do 5 godina	5.910	5.924
Period preko 5 godina	-	-
Ukupno	5.910	5.924

39. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2018	2017
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	-	2.950
Ukupno	-	2.950

40. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Dobavljači matična i povezana pravna lica u inostranstvu	908.930	138.724
Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	538.290	35.168
Dobavljači u zemlji	735.287	454.724
Dobavljači u inostranstvu	283.761	66.765
Ostale obaveze iz poslovanja	36	16.625
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanja	2.466.304	712.006

41. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2018	2017
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
obaveze za neto zarade i naknade zarada	30.057	2.691
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada	-	159
Ostale obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.422	1.529
Druge obaveze	128	102
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	105.068	249.472
Ostale kratkoročne obaveze	6.506	249
Ukupno	143.181	254.202

42. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

U hiljadama RSD	2018	2017
Obaveza za porez na dobit preduzeća	32.855	58.406
Ukupno	32.855	58.406

43. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Unapred obračunati troškovi	1.777	1.540
Obračunati prihodi budućeg perioda	1.201	1.564
Naplaćeni porez na dodatu vrednost	1.060	1.332
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	14.472	3.922
Ukupno	18.510	8.358

44. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2018	2017
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	48.174	62.350
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	785	1.500
Stanje na dan 31. decembar	50.193	65.084

45. ZARADA PO AKCIJI

U RSD	2018	2017
Neto dobitak	2.113.225.768	2.295.422.080
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	2.038	2.212

46. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja od prodaje

U hiljadama RSD	2018	2017
Messer Croatia Plin	184.136	132.698
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	90.899	85.916
Messer Bulgaria	86.248	91.543
Messer Hungarogaz KFT	34.835	18.667
Messer Tehnoplín	18.617	11.905
Messer Gas Pak	17.138	-
Messer Romania Gaz S.R.L	12.075	8.505
MEC Group	11.335	965
Messer Belgia	10.700	-
Messer Poljska	7.358	54
Messer BV	5.786	-
Messer Energo Gas	4.543	-
Messer Mostar Plin	4.348	5.220
Messer Austria	259	115
Messer Slovenia	-	72.572
Ukupno	488.277	428.160

Obaveze

U hiljadama RSD	2018	2017
Messer Group	908.930	64.917
Messer Croatia	258.452	1.908
Messer Gas Pak	165.800	232
Messer Vardar Tehnogas	44.774	39.562
Messer Austria	19.958	4.503
Messer Tehnoplín	14.065	7.345
Messer Information Services	12.897	5.444
MEC Group	7.152	4.511
Messer Hungarogaz	6.880	1.182
Messer Tatrakas	3.428	11.796
Asco AG	3.317	16.374
Messer Medical	709	-
Messer France	591	-
Messer Bulgaria	118	1.609
Oxysphair	118	-
Messer Belgija	31	374
Messer Romania	-	12.950
Messer Tehnogas Praha	-	1.185
Ukupno	1.447.220	173.892

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, osnovnih sredstava, zakupa

U hiljadama RSD	2018	2017
Messer Hungarogas	328.406	309.399
Messer Bulgaria	248.342	223.567
Messer Croatia Plin	196.907	266.102
Messer Tehnoplina	192.021	138.605
Messer Slovenija	137.376	154.372
Messer Romania	136.782	104.437
Messer Vardar Tehnogas	97.050	85.617
Messer Mostar Plin	55.905	52.363
Messer Gas Pak	43.407	-
Messer Polska	12.937	2.052
Messer Belgium	10.695	-
Messer Austria	8.199	252
Messer B.V	5.784	-
Messer Energo Gas	4.549	-
Messer Tatrugas	3.537	-
MEC GROUP	2.662	11.524
Messer Group	828	808
Messer Technogas Praha	-	6.029
Messer Gases Peru	-	215
Ukupno	1.485.387	1.355.342

U hiljadama RSD	2018	2017
Potraživanja za date avanse:		
Messer Cutting Welding	7.369	-
Messer Elme	-	3.077
Ukupno	7.369	3.077

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Matičnog društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2018	2017
Kratkoročna primanja	10.423	8.289
Ukupno	10.423	8.289

47. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 18. Zakona o računovodstvu Matično društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2018. godine.

Procenat usaglašenih potraživanja i obaveza na gore navedeni datum je sledeći:

U %	2018	2017
Potraživanja po osnovu prodaje	96,48%	96,25%
Dugoročna potraživanja	100%	100%
Ostala potraživanja	100%	100%
Obaveze iz poslovanja	100%	100%
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	100%	100%
Ostale obaveze	100%	100%

48. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2018. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 37 na dan 31. decembra 2018. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 94.628 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Grupe smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

(b) Izdata jemstva i garancije

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Carinske uprave	16.000
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	5.973
Garancija izdata u korist Kliničkog Centra Srbije	5.200
Garancija izdata u korist EPS Kolubara Lazarevac	4.979
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	2.987
Garancija izdata u korist JP EPS TENT	2.720
Garancija izdata u korist JKP Beogradski vodovod i kanalizacija	2.063
Garancija izdata u korist Termoinžinjeriing	1.477
Garancija izdata u korist JP EPS	1.250
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.092
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	1.000
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	943
Garancija izdata u korist JP EPS	770
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	600
Garancija izdata u korist Institut za zaštitu majki i dece	591
Garancija izdata u korist Termoinžinjeriing	411
Garancija izdata u korist China Machineri Engineering	118
Ukupno na dan 31.12.2018	48.174

	U hiljadama RSD
Garancija izdata u korist Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije Dr Vukan Čupić	15.100
Garancija izdata u korist Uprave Carine	14.000
Garancija izdata u korist kupca Kolubara Lazarevac	9.958
Garancija izdata u korist kupca JP Putevi Srbije	6.000
Garancija izdata u korist KC Srbije	4.545
Garancija izdata u korist kupca TE Nikola Tesla	4.501
Garancija izdata u korist kupca Beogradski vodovod i kanalizacija	2.063
Garancija izdata u korist kupca EPS TE-Kostolac	1.949
Garancija izdata u korist KBC Zemun	1.182
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	1.051
Garancija izdata u korist Opšta bolnica Valjevo	887
Garancija izdata u korist EPS Nabavka Tehničkog centra Novi Sad	625
Garancija izdata u korist Institut za neonatologiju	343
Garancija izdata u korist Institut za plućne bolesti	147
Ukupno na dan 31. decembar 2017. godine	62.351

49. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nije bilo bitnih događaja nakon datuma bilansa stanja.

U Beogradu, 28.03.2018. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Zakonski zastupnik

_____
Olivera Rogović
Rukovodilac finansija i knjigovodstva

_____
Đorđe Savić
Izvršni direktor

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ AD Beograd, Banjički put 62, MB: 07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2018. GODINU

1. Opšti podaci

Messer Tehnogas AD Beograd („Matično društvo“) je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj društva je 07011458, PIB100002942. Isto ima registrovan ogranak (deo stranog društva) u Crnoj Gori.

Web adresa Matičnog društva je www.messer.rs.

E-mail adresa Matičnog društva je postoffice@meser.rs.

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata BD 13962/2005, 28.04.2005.

Osnovna delatnost društva je pod šifrom 02011, proizvodnja industrijskih gasova.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Messer Tehnogas kao akcionarsko društvo je uključeno u organizovano trgovanje Beogradske berze u segmentu trgovanja Open Market.

Uplaćeni i upisani kapital Matičnog društva je 21.386.420,08 EUR.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Matično društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%, sa vlasništvom 849.396 običnih akcija.

Messer Tehnogas ima učešće u povezanim licima i to:

- Messer GTM d.o.o., Kosovska Mitrovica, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer GTM je 100%.
- Messer BH Gas d.o.o., Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenici , vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer BH GAS je 100%.
- Messer Albagaz d.o.o., Tirana, Albanija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Albagas je 100%.
- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Sloveniji je 98,47%.

Sedište Matičnog društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Grupa je registrovana za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik,
- Azot,
- Argon,
- Ugljen-dioksid,
- Acetilen,
- Vodonik,
- Helijum,
- Suvi led,
- Azotsuboksid,
- Medicinski gasovi,
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše,
- Rashladni fluidi i
- Ostali gasovi.

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Grupa posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2004, FSSC 22000-2010, ISO 17025, HACCP. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azotsuboksid.

Grupa ima jednodomno upravljanje, pa osim Skupštine akcionara ima Odbor direktora. Izvršni član Odbora direktora je Izvršni direktor i zakonski zastupnik Grupe.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik;
- Dragijana Radonjić-Petrović, član;
- Dragan Đuričin, član;
- Franz Gerfried Schmidt, član; i
- Ernst Bode, član.

Izvršni direktor Grupe i Izvršni član Odbora direktora do 31.12.2018. je Ernst Bode, a od 01.01.2019. je Đorđe Savić.

Menadžment Matičnog društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor i zakonski zastupnik;
- Ilija Trujić, Prokurist;
- Đorđe Savić, Prokurist;
- Zoran Radibratović, Prokurist; i
- Mirko Goranović, Prokurist.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine Grupe, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prema podacima koje je objavilo Ministarstvo finansija Republike Srbije, indikator privredne aktivnosti Srbije pokazuje da je u novembru 2018. godine, mesečni BDP ostvario rast od 3,3 %. Time je u periodu januar-novembar, prema proceni Ministarstva finansija, rast BDP-a iznosio 4,4%. U trećem kvartalu 2018. godine, prema podacima RZS, ostvaren je realni privredni rast od 3,8%. Posmatrano sa proizvodne strane rast je vođen uslužnim sektorom, dok su privatna potrošnja i investicije vodeće komponente rasta na rashodnoj strani.

Poboljšanje konkurentske pozicije privrede i stabilno rastući priliv stranih direktnih investicija, pre svega u izvozno orijentisane kompanije, rezultirale su značajnim rastom izvoza i obima spoljnotrgovinske razmene. U Q3 2018. godine izvoz je više nego dupliran u odnosu na nivo iz pretkriznog perioda i nosilac je privrednog rasta koji je podržan i snažnim rastom investicija.

Industrijska proizvodnja u periodu januar-novembar beleži stabilno međugodišnje povećanje fizičkog obima proizvodnje od 2,1 %. Prerađivačka industrija je u novembru zadržala isti međugodišnji nivo obima proizvodnje, dok se kod rudarstva i proizvodnje struje beleže usporavanja od 4,7 % i 4,1%, respektivno, što je opredelilo pad ukupne industrije za 1,0 %.

Prosečna neto zarada u Srbiji u periodu januar-oktobar 2018. godine povećana je realno za 4,3%, uz istovremeni rast zarada i u privatnom i u javnom sektoru.

U novembru 2018. godine, međugodišnje posmatrano, povećan je obim spoljnotrgovinske razmene uz nešto bržu dinamiku izvoza od uvoza, 10,7% i 10,2 %, respektivno.

U periodu januar-novembar 2018. godine izvezeno je robe u vrednosti 15,1 mlrd evra (rast od 8,6%), a uvezeno je 20 mlrd evra (rast od 13,3 %), što je rezultiralo uvećanjem spoljnotrgovinskog deficita za 30,7 % u odnosu na isti period prethodne godine.

Ukupna spoljnotrgovinska razmena Srbije u periodu januar-novembar 2018. godine iznosila je 35,1 mlrd EUR, što predstavlja povećanje od 11,2 %.

Ukupna vrednost izvoza 15 najvećih izvoznika u 2018. godini iznosila je 4,3 mlrd evra. Najveći izvoznik je HBIS grupa, a slede FCA Srbija i Naftna industrija Srbije.

Srbija se prema kriterijumima Svetske banke nalazi u kategoriji nisko zaduženih zemalja. Na kraju trećeg kvartala 2018. godine, ukupan spoljni dug iznosio je 26,5 mlrd evra i u poređenju sa krajem prethodne godine povećan je za 929,4 mil. evra.

Inflacija je u decembru 2018. godine iznosila 2,0 % mg. i kretala se u granicama dozvoljenog odstupanja od cilja NBS (3%±1,5 p.p). Kao rezultat i dalje prisutnih niskih inflatornih pritisaka, u decembru 2018. godine NBS je zadržala referentnu kamatnu stopu na nivou 3,0%.

Krajem četvrtog kvartala potrošačke cene su zabeležile povećanje od 0,1 % u odnosu na kraj prethodnog kvartala.

Kurs dinara se tokom 2018. godine kretao od 119,0027 za 1 evro 05.01.2018.godine do 118,0084 dinara za 1 evro 02.03.2018. Na dan 31.12.2017. godine kurs je bio 118,1946 dinara za 1 evro.

Messer Tehnogas je 2018. godine imao rast poslovnih prihoda od 9,48% u poređenju sa prethodnom godinom.

Poslovanje Konsolidovane Grupe u 2018. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA	31.12.2018. RSD 000	31.12.2017. RSD 000
Prihodi od prodaje robe	10.283.236	8.679.763
Drugi poslovni prihodi	228.679	144.821
Poslovni prihodi	10.511.915	8.824.584
Nabavna vrednost prodane robe	698.226	415.608
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	19.654	13.861
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	497.370	68.691
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	554.075	25.222
Troškovi materijal	1.132.035	940.937
Troškovi energije i goriva	2.413.072	2.171.994
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	1.111.644	979.395
Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.162.756	943.138
Ostali poslovni rashodi	1.646.497	1.285.630
Poslovni rashodi	8.201.281	6.679.372
Finansijski prihodi	84.795	101.075
Finansijski rashodi	40.359	274.130
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	-	536.969
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	28.730	7.311
Ostali prihodi	77.025	54.430
Ostali rashodi	29.425	32.570
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.373.940	2.523.675
Neto gubitak/dobitak poslovanja	10.841	8.943
Poslovni dobitak	2.310.634	2.145.212
Dobitak pre oporezivanja	2.384.781	2.532.618
Poreski rashodi perioda	286.702	273.100
Odloženi poreski rashodi/prihodi	15.147	33.636
Neto dobitak	2.113.226	2.293.154
Neto dobitak koji pripada manjinskim ulagačima	154	
Neto dobitak koji pripada većinskim ulagačima	2.113.072	2.293.154

Poslovanje Konsolidovane Grupe u 2018. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	31.12.2018. RSD 000	31.12.2017. RSD 000
AKTIVA		
Nematerijalna ulaganja	61.255	68.802
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.807.026	7.932.405
Učešća u kapitalu	67.001	2.800
Ostali dugoročni finansijski plasmani	181.256	220.136
Dugoročna potraživanja	104.898	221.119
Ukupna stalna imovina	13.221.436	8.445.262
Zalihe	622.703	426.736
Potraživanja	3.490.214	2.556.907
Druga potraživanja	168.444	261.639
Kratkoročni finansijski plasmani	2.524.806	5.558.922
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.364.809	857.497
Porez na dodatu vrednost i AVR	205.089	43.047
Ukupna obrtna imovina	8.376.065	9.704.748
Odložena poreska sredstva	87.927	68.733
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	21.685.428	18.218.743
Vanposlovna aktiva	50.193	65.084
PASIVA		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.282.975	1.282.975
Učešće bez prava kontrole (Manjinski kapital Messer Slovenija)	276.499	-
Neraspoređena dobit i gubitak	15.386.103	13.851.051
Ukupan kapital	18.829.811	17.017.516
Dugoročna rezervisanja	145.637	69.529
Ostale dugoročne obaveze	5.910	5.924
Dugoročne obaveze	151.547	75.453
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.950
Primljeni avansi , depoziti i kaucije	31.937	39.296
Obaveze iz poslovanja	2.466.304	712.006
Ostale kratkoročne obaveze	143.181	254.202
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	35.857	103.201
PVR	18.510	8.358
Kratkoročne obaveze	2.695.789	1.120.013
Odložene poreske obaveze	6.208	5.761
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	21.685.428	18.218.743
Vanbilansna pasiva	50.193	65.084

FINANSIJSKI POKAZATELJI GRUPE

Prinos na ukupan kapital	12,61	%
Neto prinos na sopstveni kapital	11,22	%
Stepen zaduženosti	13,17	%
Stopa neto dobitka	20,10	%
I stepen likvidnosti	50,59	%
II stepen likvidnosti	287,39	%
Neto obrtni kapital	5.678.203	HRSD
Tržišna kapitalizacija	12.126.825.284	RSD
Dobit po akciji	2.038,50	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama Društva:

Ogranci Društva	31.12.2018.	31.12.2017.
Beograd	159	133
Smederevo	45	48
Pančevo	35	39
Novi Sad	18	19
Niš	21	28
Bor	18	19
Kraljevo	33	44
Petrovac na moru	18	19
Ukupno	347	349

4. Opis očekivanog razvoja Grupe u narednom periodu, planirani budući razvoj, promene u poslovnim politikama Grupe, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Grupe izloženo

Od 01.07.2016. godine kineska kompanija Hesteel je preuzela Železaru Smederevo, koja je najveći kupac Messer Tehnogasa. Dana 28.06.2016. Messer Tehnogas je sklopio dugoročan ugovor o snabdevanju sa Hesteelom (danas HBIS Group).

Dana 18.12.2018. drugog najvećeg kupca Messer Tehnogasa, Rudarsko-topioničarski basen (RTB) Bor preuzela je kineska kompanija Zijin International Finance Company Limited. Sa RTB Borom (Zijin Bor Copper d.o.o. Bor) je sklopljen dugogodišnji ugovor.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2019. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 8.222.652 HRSD i investicije u iznosu od 2.360.338 HRSD.

Plan Grupe je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvarenje planiranih investicija kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite

Grupa u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom,
- Tržišnim rizikom,
- Rizik likvidnosti,
- Kreditnim rizikom i
- Kamatnim rizikom.

Menadžment Grupe na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment Grupe o postojećim i potencijalnim rizicima.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje opisani su relevantni rizici od značaja za finansijski položaj Grupe i uspešnost poslovanja.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Grupe i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevnom sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnom praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Grupe kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Od 01.01.2019. Izvršni direktor Matičnog društva je Đorđe Savić.

Od 01.01.2019. godine umesto Đorđa Savića, prokurista Matičnog društva je Biljana Juzbaša.

Promenjen je naziv i sedište ogranka u Crnoj Gori (umesto Fabrika Nikšić naziv je Fabrika Petrovac, a sedište je Petrovac, Buljarice bb).

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su obelodanjeni svi prihodi, obaveze i potraživanja sa povezanim licima.
- Messer Tehnogas AD je dana 08.08.2018. zaključio ugovor sa Messer Belgium NV o kupovini 91,24% udela u kompaniji Messer Slovenija d.o.o., čime je efektivno dobio nadzor nad 100% osnovnog kapitala ove kompanije, pošto je ostatak od 8,76% udela u vlasništvu Messer Slovenije – sopstveni udeli.
- Messer Tehnogas AD je dana 06.11.2018. godine izvršio povećanje kapitala u Messer Sloveniji d.o.o čije je postao vlasnik 98,47% udela u toj kompaniji, dok je ostatak od 1,53% udela u vlasništvu Messer Slovenije – sopstveni udeli.

9. Aktivnosti Grupe na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Grupe u istraživanjima i razvoju novih primena u 2018. godini:

- Iz oblasti ekologije:
  - Neutralizacija otpadnih voda pomoću ugljendioksida
  - Tretman otpadne vode ozonom
  - Tretman pitke vode ozonom
  - Gašenje požara u rudnicima primenom gasovitog azota sa mobilnom opremom
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji:
  - Primena ugljendioksida za superkritičnu ekstrakciju ulja
  - Pakovanje salata u zaštitnoj atmosferi
- Iz oblasti industrije:
  - Primena azota u elektronskoj industriji za mašine za lemljenje u zaštitnoj atmosferi
  - Inertizacija silosa sa ugljem pomoću gasovitog azota
  - Nova primena hlađenja svežeg betona pomoću azota
  - Degazacija cinka azotom
- Iz oblasti hemije:
  - Hlađenje reaktora suvim snegom

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Grupi sprovedene su sledeće aktivnosti:

- U Punionici vodonika – postojeći otvoreni rashladni sistem za hlađenje proizvodnih kompresora, zamenjen je zatvorenim sistemom. Stari sistem je koristio vodu za piće, a primenom zatvorenog sistema, utrošak ove vode je eliminisan, lokacija Pančevo.
- Određeni broj postojećih neonskih svetiljki zamenjen, u cilju smanjenja potrošnje električne energije, reflektorima led tehnologije, lokacija Pančevo, lokacija Novi Sad.
- U procesu farbanja pokretne opreme pod pritiskom tehnološki se prešlo za završno farbanje sa nitro bojama na boje koje su na vodenoj bazi-lokacija LMI Kraljevo.
- Instalirani senzori pokreta za el. rasvetu u mokrom čvoru na lokaciji Bor.
- Vazdušni kompresor savremenije generacije
  - niži normativi utroška struje po jedinici komprimovanog gasa, lokacija Smederevo.
- Novi kiseonički kompresor za direktno snabdevanje Visokih peći procesnim kiseonikom
  - niži normativi utroška struje po jedinici komprimovanog gasa zbog nižeg pritiska komprimovanja, lokacija Smederevo.
- Zamena stolarije u centralnom delu hodnika zgrade PRV
  - smanjenje potrošnje energije za grejanje tog dela objekta, odnosno manja potrošnja tehnološke pare, lokacija Smederevo.
- Toplotna pumpa za grejanje objekta.
  - manja potrošnja energije za grejanje korišćenjem otpadne toplote, odnosno manja potrošnja tehnološke pare, lokacija Smederevo.
- Postavljanje rezervoara za tečni N₂ čime smo dobili smanjenje gubitaka na otparavanju, a samim tim i manji trošak energije po jedinici proizvoda, bezbedniji rad i veći stepen sigurnosti, lokacija Niš.

- Adaptacija punionice za ugljendioksid čime smo dobili veću produktivnost i snabdevenost kupaca, lokacija Niš.
- Mašina za suvi led proširenje asortimana proizvoda, smanjeni transportni i isparivački gubici prevozom iz Kraljeva, lokacija Niš.
- Kupovina kanti za komunalni otpad, lokacija Niš.
- Solarni kolektori u Pančevu i Boru.

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Grupa ne poseduje sopstvene akcije. Grupa nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Grupa ima registrovane ogranke: Ogranak Fabrika Beograd u opštini Rakovica, Ogranak Fabrika Bor u opštini Bor, Ogranak Fabrika Kraljevo u opštini Kraljevo, Ogranak Fabrika Niš u opštini Merošina, Ogranak Fabrika Smederevo u opštini Smederevo, Ogranak Fabrika Novi Sad u opštini Novi Sad grad, Ogranak Fabrika Pančevo u opštini Pančevo, Ogranak Fabrika Niš-Centar u opštini Palilula Niš. I ogranak u Crnoj Gori Fabrika Petrovac u Petrovcu.

13. Finansijski instrumenti koje Grupa koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije i to su:

- Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha investicije koje se drži do dospeća;
- Krediti (zajmovi) i potraživanja;
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje opisani su relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja Grupe i uspešnost poslovanja.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

- 1) Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji Grupa primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Grupa primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

- 2) Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje Grupa sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom.

Grupa je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni;
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije); i
- Compliance code, a sprovode se i compliance treninzi u cilju usavršavanja i osvežavanja znanja zaposlenih svih nivoa iz ove oblasti.

Grupa je nastavila da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

- 3) Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja.

Beograd, 28.03.2019. godine.

Đorđe Savić
Izvršni direktor

II. GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA

U skladu sa članom 29. i 30. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" broj 62/2013), članom 50. i 51. Zakona o tržištu kapitala („Službeni glasnik RS“ broj 31/2011) i članom 3. Pravilnika o sadržini, formi i načinu objavljivanja godišnjih, polugodišnjih i kvartalnih izveštaja javnih društava („Službeni glasnik RS“ broj 14/2012) „Messer Tehnogas“ AD Beograd, Banjički put 62, MB: 07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2018. GODINU

1. Opšti podaci

Messer Tehnogas AD Beograd („Matično društvo“) je akcionarsko društvo registrovano u Srbiji koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj društva je 07011458, PIB100002942. Isto ima registrovan ogranak (deo stranog društva) u Crnoj Gori.

Web adresa Matičnog društva je www.messer.rs.

E-mail adresa Matičnog društva je postoffice@meser.rs.

Broj i datum rešenja o upisu u registar privrednih subjekata BD 13962/2005, 28.04.2005.

Osnovna delatnost društva je pod šifrom 02011, proizvodnja industrijskih gasova.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800 RSD.

Messer Tehnogas kao akcionarsko društvo je uključeno u organizovano trgovanje Beogradske berze u segmentu trgovanja Open Market.

Uplaćeni i upisani kapital Matičnog društva je 21.386.420,08 EUR.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Matično društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer Group koji je pravni sledbenik Messer Griesheim sa učešćem u kapitalu od 81,93%, sa vlasništvom 849.396 običnih akcija.

Messer Tehnogas ima učešće u povezanim licima i to:

- Messer GTM d.o.o., Kosovska Mitrovica, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer GTM je 100%.
- Messer BH Gas d.o.o., Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenici , vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer BH GAS je 100%.
- Messer Albagaz d.o.o., Tirana, Albanija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Albagas je 100%.
- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Sloveniji je 98,47%.

Sedište Matičnog društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione struktura pravnog lica

Grupa je registrovana za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik,
- Azot,
- Argon,
- Ugljen-dioksid,
- Acetilen,
- Vodonik,
- Helijum,
- Suvi led,
- Azotsuboksid,
- Medicinski gasovi,
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše,
- Rashladni fluidi i
- Ostali gasovi.

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Grupa posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2004, FSSC 22000-2010, ISO 17025, HACCP. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azotsuboksid.

Grupa ima jednodomno upravljanje, pa osim Skupštine akcionara ima Odbor direktora. Izvršni član Odbora direktora je Izvršni direktor i zakonski zastupnik Grupe.

Odbor direktora sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik;
- Dragijana Radonjić-Petrović, član;
- Dragan Đuričin, član;
- Franz Gerfried Schmidt, član; i
- Ernst Bode, član.

Izvršni direktor Grupe i Izvršni član Odbora direktora do 31.12.2018. je Ernst Bode, a od 01.01.2019. je Đorđe Savić.

Menadžment Matičnog društva sačinjavaju:

- Ernst Bode, Izvršni direktor i zakonski zastupnik;
- Ilija Trujić, Prokurist;
- Đorđe Savić, Prokurist;
- Zoran Radibratović, Prokurist; i
- Mirko Goranović, Prokurist.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine Grupe, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Prema podacima koje je objavilo Ministarstvo finansija Republike Srbije, indikator privredne aktivnosti Srbije pokazuje da je u novembru 2018. godine, mesečni BDP ostvario rast od 3,3 %. Time je u periodu januar-novembar, prema proceni Ministarstva finansija, rast BDP-a iznosio 4,4%. U trećem kvartalu 2018. godine, prema podacima RZS, ostvaren je realni privredni rast od 3,8%. Posmatrano sa proizvodne strane rast je vođen uslužnim sektorom, dok su privatna potrošnja i investicije vodeće komponente rasta na rashodnoj strani.

Poboljšanje konkurentne pozicije privrede i stabilno rastući priliv stranih direktnih investicija, pre svega u izvozno orijentisane kompanije, rezultirale su značajnim rastom izvoza i obima spoljnotrgovinske razmene. U Q3 2018. godine izvoz je više nego dupliran u odnosu na nivo iz pretkriznog perioda i nosilac je privrednog rasta koji je podržan i snažnim rastom investicija.

Industrijska proizvodnja u periodu januar-novembar beleži stabilno međugodišnje povećanje fizičkog obima proizvodnje od 2,1 %. Prerađivačka industrija je u novembru zadržala isti međugodišnji nivo obima proizvodnje, dok se kod rudarstva i proizvodnje struje beleže usporavanja od 4,7 % i 4,1%, respektivno, što je opredelilo pad ukupne industrije za 1,0 %.

Prosečna neto zarada u Srbiji u periodu januar-oktobar 2018. godine povećana je realno za 4,3%, uz istovremeni rast zarada i u privatnom i u javnom sektoru.

U novembru 2018. godine, međugodišnje posmatrano, povećan je obim spoljnotrgovinske razmene uz nešto bržu dinamiku izvoza od uvoza, 10,7% i 10,2 %, respektivno.

U periodu januar-novembar 2018. godine izvezeno je robe u vrednosti 15,1 mlrd evra (rast od 8,6%), a uvezeno je 20 mlrd evra (rast od 13,3 %), što je rezultiralo uvećanjem spoljnotrgovinskog deficita za 30,7 % u odnosu na isti period prethodne godine.

Ukupna spoljnotrgovinska razmena Srbije u periodu januar-novembar 2018. godine iznosila je 35,1 mlrd EUR, što predstavlja povećanje od 11,2 %.

Ukupna vrednost izvoza 15 najvećih izvoznika u 2018. godini iznosila je 4,3 mlrd evra. Najveći izvoznik je HBIS grupa, a slede FCA Srbija i Naftna industrija Srbije.

Srbija se prema kriterijumima Svetske banke nalazi u kategoriji nisko zaduženih zemalja. Na kraju trećeg kvartala 2018. godine, ukupan spoljni dug iznosio je 26,5 mlrd evra i u poređenju sa krajem prethodne godine povećan je za 929,4 mil. evra.

Inflacija je u decembru 2018. godine iznosila 2,0 % mg. i kretala se u granicama dozvoljenog odstupanja od cilja NBS (3%±1,5 p.p). Kao rezultat i dalje prisutnih niskih inflatornih pritisaka, u decembru 2018. godine NBS je zadržala referentnu kamatnu stopu na nivou 3,0%.

Krajem četvrtog kvartala potrošačke cene su zabeležile povećanje od 0,1 % u odnosu na kraj prethodnog kvartala.

Kurs dinara se tokom 2018. godine kretao od 119,0027 za 1 evro 05.01.2018.godine do 118,0084 dinara za 1 evro 02.03.2018. Na dan 31.12.2017. godine kurs je bio 118,1946 dinara za 1 evro.

Messer Tehnogas je 2018. godine imao rast poslovnih prihoda od 9,48% u poređenju sa prethodnom godinom.

Poslovanje Konsolidovane Grupe u 2018. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA	31.12.2018. RSD 000	31.12.2017. RSD 000
Prihodi od prodaje robe	10.283.236	8.679.763
Drugi poslovni prihodi	228.679	144.821
Poslovni prihodi	10.511.915	8.824.584
Nabavna vrednost prodane robe	698.226	415.608
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	19.654	13.861
Povećanje vrednosti zaliha učinaka	497.370	68.691
Smanjenje vrednosti zaliha učinaka	554.075	25.222
Troškovi materijal	1.132.035	940.937
Troškovi energije i goriva	2.413.072	2.171.994
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali	1.111.644	979.395
Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.162.756	943.138
Ostali poslovni rashodi	1.646.497	1.285.630
Poslovni rashodi	8.201.281	6.679.372
Finansijski prihodi	84.795	101.075
Finansijski rashodi	40.359	274.130
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	-	536.969
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	28.730	7.311
Ostali prihodi	77.025	54.430
Ostali rashodi	29.425	32.570
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.373.940	2.523.675
Neto gubitak/dobitak poslovanja	10.841	8.943
Poslovni dobitak	2.310.634	2.145.212
Dobitak pre oporezivanja	2.384.781	2.532.618
Poreski rashodi perioda	286.702	273.100
Odloženi poreski rashodi/prihodi	15.147	33.636
Neto dobitak	2.113.226	2.293.154
Neto dobitak koji pripada manjinskim ulagačima	154	
Neto dobitak koji pripada većinskim ulagačima	2.113.072	2.293.154

Poslovanje Konsolidovane Grupe u 2018. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	31.12.2018. RSD 000	31.12.2017. RSD 000
AKTIVA		
Nematerijalna ulaganja	61.255	68.802
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.807.026	7.932.405
Učešća u kapitalu	67.001	2.800
Ostali dugoročni finansijski plasmani	181.256	220.136
Dugoročna potraživanja	104.898	221.119
Ukupna stalna imovina	13.221.436	8.445.262
Zalihe	622.703	426.736
Potraživanja	3.490.214	2.556.907
Druga potraživanja	168.444	261.639
Kratkoročni finansijski plasmani	2.524.806	5.558.922
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.364.809	857.497
Porez na dodatu vrednost i AVR	205.089	43.047
Ukupna obrtna imovina	8.376.065	9.704.748
Odložena poreska sredstva	87.927	68.733
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	21.685.428	18.218.743
Vanposlovna aktiva	50.193	65.084
PASIVA		
Osnovni i ostali kapital	1.884.234	1.884.234
Rezerve	1.282.975	1.282.975
Učešće bez prava kontrole (Manjinki kapital Messer Slovenija)	276.499	-
Neraspoređena dobit i gubitak	15.386.103	13.851.051
Ukupan kapital	18.829.811	17.017.516
Dugoročna rezervisanja	145.637	69.529
Ostale dugoročne obaveze	5.910	5.924
Dugoročne obaveze	151.547	75.453
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.950
Primljeni avansi , depoziti i kaucije	31.937	39.296
Obaveze iz poslovanja	2.466.304	712.006
Ostale kratkoročne obaveze	143.181	254.202
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	35.857	103.201
PVR	18.510	8.358
Kratkoročne obaveze	2.695.789	1.120.013
Odložene poreske obaveze	6.208	5.761
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	21.685.428	18.218.743
Vanbilansna pasiva	50.193	65.084

FINANSIJSKI POKAZATELJI GRUPE

Prinos na ukupan kapital	12,61	%
Neto prinos na sopstveni kapital	11,22	%
Stepen zaduženosti	13,17	%
Stopa neto dobitka	20,10	%
I stepen likvidnosti	50,59	%
II stepen likvidnosti	287,39	%
Neto obrtni kapital	5.678.203	HRSD
Tržišna kapitalizacija	12.126.825.284	RSD
Dobit po akciji	2.038,50	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama Društva:

Ogranci Društva	31.12.2018.	31.12.2017.
Beograd	159	133
Smederevo	45	48
Pančevo	35	39
Novi Sad	18	19
Niš	21	28
Bor	18	19
Kraljevo	33	44
Petrovac na moru	18	19
Ukupno	347	349

4. Opis očekivanog razvoja Grupe u narednom periodu, planirani budući razvoj, promene u poslovnim politikama Grupe, kao i glavnih rizika i pretnji kojima je poslovanje Grupe izloženo

Od 01.07.2016. godine kineska kompanija Hesteel je preuzela Železaru Smederevo, koja je najveći kupac Messer Tehnogasa. Dana 28.06.2016. Messer Tehnogas je sklopio dugoročan ugovor o snabdevanju sa Hesteelom (danas HBIS Group).

Dana 18.12.2018. drugog najvećeg kupca Messer Tehnogasa, Rudarsko-topioničarski basen (RTB) Bor preuzela je kineska kompanija Zijin International Finance Company Limited. Sa RTB Borom (Zijin Bor Copper d.o.o. Bor) je sklopljen dugogodišnji ugovor.

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2019. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 8.222.652 HRSD i investicije u iznosu od 2.360.338 HRSD.

Plan Grupe je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvarenje planiranih investicija kako bi održala svoju poziciju na tržištu.

5. Ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite

Grupa u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom,
- Tržišnim rizikom,
- Rizik likvidnosti,
- Kreditnim rizikom i
- Kamatnim rizikom.

Menadžment Grupe na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment Grupe o postojećim i potencijalnim rizicima.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje opisani su relevantni rizici od značaja za finansijski položaj Grupe i uspešnost poslovanja.

6. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Grupe i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevним sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Grupe kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

7. Svi važniji poslovni događaji koji su nastali nakon proteka poslovne godine za koju se izveštaj priprema

Od 01.01.2019. Izvršni direktor Matičnog društva je Đorđe Savić.

Od 01.01.2019. godine umesto Đorđa Savića, prokurista Matičnog društva je Biljana Juzbaša.

Promenjen je naziv i sedište ogranka u Crnoj Gori (umesto Fabrika Nikšić naziv je Fabrika Petrovac, a sedište je Petrovac, Buljarice bb).

8. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

- U okviru Napomena uz finansijske izveštaje detaljno su obelodanjeni svi prihodi, obaveze i potraživanja sa povezanim licima.
- Messer Tehnogas AD je dana 08.08.2018. zaključio ugovor sa Messer Belgium NV o kupovini 91,24% udela u kompaniji Messer Slovenija d.o.o., čime je efektivno dobio nadzor nad 100% osnovnog kapitala ove kompanije, pošto je ostatak od 8,76% udela u vlasništvu Messer Slovenije – sopstveni udeli.
- Messer Tehnogas AD je dana 06.11.2018. godine izvršio povećanje kapitala u Messer Sloveniji d.o.o čije je postao vlasnik 98,47% udela u toj kompaniji, dok je ostatak od 1,53% udela u vlasništvu Messer Slovenije – sopstveni udeli.

9. Aktivnosti Grupe na polju istraživanja i razvoja

Aktivnosti Grupe u istraživanjima i razvoju novih primena u 2018. godini:

- Iz oblasti ekologije:
  - Neutralizacija otpadnih voda pomoću ugljendioksida
  - Tretman otpadne vode ozonom
  - Tretman pitke vode ozonom
  - Gašenje požara u rudnicima primenom gasovitog azota sa mobilnom opremom
- Iz oblasti primene u prehrambenoj industriji:
  - Primena ugljendioksida za superkritičnu ekstrakciju ulja
  - Pakovanje salata u zaštitnoj atmosferi
- Iz oblasti industrije:
  - Primena azota u elektronskoj industriji za mašine za lemljenje u zaštitnoj atmosferi
  - Inertizacija silosa sa ugljem pomoću gasovitog azota
  - Nova primena hlađenja svežeg betona pomoću azota
  - Degazacija cinka azotom
- Iz oblasti hemije:
  - Hlađenje reaktora suvim snegom

10. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Grupi sprovedene su sledeće aktivnosti:

- U Punionici vodonika – postojeći otvoreni rashladni sistem za hlađenje proizvodnih kompresora, zamenjen je zatvorenim sistemom. Stari sistem je koristio vodu za piće, a primenom zatvorenog sistema, utrošak ove vode je eliminisan, lokacija Pančevo.
- Određeni broj postojećih neonskih svetiljki zamenjen, u cilju smanjenja potrošnje električne energije, reflektorima led tehnologije, lokacija Pančevo, lokacija Novi Sad.
- U procesu farbanja pokretne opreme pod pritiskom tehnološki se prešlo za završno farbanje sa nitro bojama na boje koje su na vodenoj bazi-lokacija LMI Kraljevo.
- Instalirani senzori pokreta za el. rasvetu u mokrom čvoru na lokaciji Bor.
- Vazdušni kompresor savremenije generacije
  - niži normativi utroška struje po jedinici komprimovanog gasa, lokacija Smederevo.
- Novi kiseonički kompresor za direktno snabdevanje Visokih peći procesnim kiseonikom
  - niži normativi utroška struje po jedinici komprimovanog gasa zbog nižeg pritiska komprimovanja, lokacija Smederevo.
- Zamena stolarije u centralnom delu hodnika zgrade PRV
  - smanjenje potrošnje energije za grejanje tog dela objekta, odnosno manja potrošnja tehnološke pare, lokacija Smederevo.
- Toplotna pumpa za grejanje objekta.
  - manja potrošnja energije za grejanje korišćenjem otpadne toplote, odnosno manja potrošnja tehnološke pare, lokacija Smederevo.
- Postavljanje rezervoara za tečni N₂ čime smo dobili smanjenje gubitaka na otparavanju, a samim tim i manji trošak energije po jedinici proizvoda, bezbedniji rad i veći stepen sigurnosti, lokacija Niš.

- Adaptacija punionice za ugljendioksid čime smo dobili veću produktivnost i snabdevenost kupaca, lokacija Niš.
- Mašina za suvi led proširenje asortimana proizvoda, smanjeni transportni i isparivački gubici prevozom iz Kraljeva, lokacija Niš.
- Kupovina kanti za komunalni otpad, lokacija Niš.
- Solarni kolektori u Pančevu i Boru.

11. Informacije o otkupu sopstvenih akcija

Grupa ne poseduje sopstvene akcije. Grupa nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja.

12. Postojanje ogranaka

Grupa ima registrovane ogranke: Ogranak Fabrika Beograd u opštini Rakovica, Ogranak Fabrika Bor u opštini Bor, Ogranak Fabrika Kraljevo u opštini Kraljevo, Ogranak Fabrika Niš u opštini Merošina, Ogranak Fabrika Smederevo u opštini Smederevo, Ogranak Fabrika Novi Sad u opštini Novi Sad grad, Ogranak Fabrika Pančevo u opštini Pančevo, Ogranak Fabrika Niš-Centar u opštini Palilula Niš. I ogranak u Crnoj Gori Fabrika Petrovac u Petrovcu.

13. Finansijski instrumenti koje Grupa koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije i to su:

- Finansijska sredstva po fer vrednosti čiji se efekti promena u fer vrednostima iskazuju u bilansu uspeha investicije koje se drži do dospeća;
- Krediti (zajmovi) i potraživanja;
- Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeća.

U okviru Napomena uz finansijske izveštaje opisani su relevantni finansijski instrumenti od značaja za procenu finansijskog položaja Grupe i uspešnost poslovanja.

14. Pregled pravila korporativnog upravljanja

- 1) Obaveštenje o kodeksu korporativnog upravljanja koji Grupa primenjuje kao i mesto na kojem je njegov tekst javno dostupan.

Grupa primenjuje kodeks korporativnog upravljanja 2714/6 od 29.05.2012. koji se nalazi na sajtu www.messer.rs.

- 2) Sva bitna obaveštenja o praksi korporativnog upravljanja koje Grupa sprovodi, a posebno one koje nisu izričito propisane zakonom.

Grupa je u potpunosti sprovodilo sve principe predviđene kodeksom u cilju poboljšanja uslova poslovanja a u skladu sa Kodeksom korporativnog upravljanja doneti su i:

- Pravilnik o poslovnoj tajni;
- Direktiva o poklonima (kojom se bliže određuju uslovi primanja i davanja poklona, reprezentacije); i
- Compliance code, a sprovode se i compliance treninzi u cilju usavršavanja i osvežavanja znanja zaposlenih svih nivoa iz ove oblasti.

Grupa je nastavila da razvija socijalni aspekt poslovne saradnje sa stručnim školama i obrazovnim institucijama i da stipendira studente na smeru zavarivanje na Mašinskom fakultetu.

- 3) Odstupanja od pravila kodeksa korporativnog upravljanja ako takva odstupanja postoje i obrazloženje za ta odstupanja

Nisu primećena odstupanja od Kodeksa korporativnog upravljanja.

Beograd, 28.03.2019. godine.

Dorđe Savić
Izvršni direktor

III IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je prema mome najboljem saznanju, godišnji finansijski izveštaj sastavljen uz primenu odgovarajućih međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i da daje istinite i objektivne podatke o imovini, obavezama, finansijskom položaju i poslovanju, dobitima i gubicima, tokovima gotovine, promenama na kapitalu i o ostalom rezultatu javnog društva, uključujući i njegova društva koja su uključena u konsolidovane izveštaje

Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Olivera Rogović	Rukovodilac finansija i knjigovodstva

IV ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJIH IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj društva za 2018. godinu, je razmotren i odobren 28.03.2019. od strane Izvršnog direktora. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

V. ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2018. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti.

VI. NAPOMENA

Skupština društva nije usvojila Godišnji izveštaj. Odluka o usvajanju Godišnjeg izveštaja biće na usvajanju na redovnoj godišnjoj Skupštini. Odluka o usvajanju godišnjeg izveštaja biće naknadno objavljena u celosti.

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, a regulisanom tržištu, odnosno MTP dostavlja ovaj izveštaj ukoliko su hartije od vrednosti tog društva uključene u trgovanje, i to najkasnije četiri meseca nakon završetka svake poslovne godine, kao i da obezbedi da godišnji finansijski izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje pet godina od dana objavljivanja. Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Izvršni direktor

Dana 17.04.2019.

Đorđe Savić
